

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter: Inmiddels is het 8 uur. Voor velen wellicht een verrassing dat ik vanavond de vergadering voorzit. Voor mijzelf was het ook een hele grote verrassing. Daarnaast hebben we ook... Dus ik ben vervangend. Ook Johan die heeft zich moeten laten excuseren, dus Marten vervangt hem ook. Dat heeft als bijkomend nadeel voor jullie dat wij het allebei vanuit onze privésituatie doen, dus mocht er opeens een hond gaan blaffen dan is dat de mijne. Dan excuseer ik mij bij deze bij voorbaat al. Het lukte niet om naar het gemeentehuis toe te komen. Dat gezegd hebbende wil ik graag iedereen welkom heten vanavond bij deze commissie Samen Wonen. Zoals het de laatste tijd gebruikelijk is is het een digitale vergadering die live en achteraf via de gemeentelijke website te volgen is, en als ik het goed gezien heb zijn alle fracties vertegenwoordigd. Melindy Dirks komt nogmaals binnen. Marten laat die waarschijnlijk toe. En wilt u een interruptie plaatsen steek dan een digitaal handje op, en dan wil ik nu graag overgaan tot het vaststellen van de agenda. Is iedereen het eens met de agenda zoals die u toegezonden is? Ik zie geen handjes, dus bij deze is de agenda vastgesteld.

2. Spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld

De voorzitter: Dan ga ik graag over naar punt 2, spreekrecht voor hen die zich hebben aangemeld. Vanmorgen is er nog een schriftelijke bijdrage ingestuurd. Voor zover wij hebben begrepen spreken zij verder niet in, dus neemt u het een en ander wat zij hebben aangedragen mee in uw eigen overwegingen.

3. Vaststellen besluitenlijsten commissie Samen Wonen van 30 maart en 8 april 2021

De voorzitter: Dan kan ik overgaan naar punt 3, Vaststellen besluitenlijst commissie Samen Wonen van 30 maart en 8 april 2021. Zijn er opmerkingen over de besluitenlijst 30 maart? Ik zie geen handjes. Dan is die bij deze vastgesteld. Zijn er op- of aanmerkingen over de besluitenlijst van 8 april? Nee. Dan is die bij deze ook vastgesteld. En er zijn geen opmerkingen te maken over de openstaande toezeggingen en acties. Dat komt goed uit.

4. Vaststelling bestemmingsplan Woningbouw hoek Rijkstraatweg/Lagendijk

De voorzitter: Dan kunnen wij gelijk over naar agendapunt 4. We hebben een hele volle agenda, dus dat komt goed uit. Dan agendapunt 4, vaststelling bestemmingsplan Woningbouw hoek Rijkstraatweg/Lagendijk. Het is ter vaststelling als inzet. Dus dat betekent dat er nu een informatie-uitwisseling is en de besluitvorming daadwerkelijk inderdaad gaat plaatsvinden. Zijn er partijen die geacht worden het ter debat te willen? Of kunnen wij het ter vaststelling laten gaan? Mijnheer Rijsdijk, ik zie uw handje.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij willen het graag ter debat voor een uitgebreide stemverklaring.

De voorzitter: Dank u wel. Staat genoteerd. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Ja, ongeveer hetzelfde als mijnheer Rijsdijk. Ter debat. Een kort debatje van... Een kort debatje. Uitgebreide stemverklaring of zoiets.

De voorzitter: Oké, prima. Dat betekent dat er nu alleen maar technische en feitelijke vragen gesteld mogen worden. Dan wil ik als eerste het woord geven aan de portefeuillehouder of de tweede portefeuillehouder wethouder Oosterwijk en ambtenaar de heer M. Rienks. Mag ik u het woord geven?

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel, voorzitter en commissieleden. Fijn dat we elkaar weer op deze manier treffen. Inderdaad met een volle agenda. In het eerste onderwerp is een onderwerp wat heel lang geleden ook al een keertje op de agenda heeft gestaan. maar dan als het gaat om een motie die destijds is aangenomen en dat is, ik heb het even via de computer nagerekend, 4343 dagen geleden. Dat is bijna 12 jaar voorheen. Dat is natuurlijk een hele lange tijd geleden, en van de huidige raadsleden is mevrouw Ritmeester de enige nog die op dit moment ook in de raad zit. En toch zal het zo zijn, schat ik in, dat dit onderwerp bij velen van u op het netvlies staat. Al was het maar omdat het in de achterliggende jaren echt wel een paar keer weer teruggekomen is. Het voorliggende bestemmingsplan maakt, en daar vertel ik niks nieuws mee, want dat heeft u zelf ook kunnen lezen, de realisatie van 14 woningen in het plangebied mogelijk en één woning op een naastgelegen locatie. En dat plan heeft in meerdere fases ter inzage gelegen, en is toen ook in meerdere fases van commentaar voorzien. Daar is deels wat mee gedaan. En in achterliggende periode heeft een tweetal van de vier resterende personen die een zienswijze hebben ingediend tot intrekking van die zienswijze over is gegaan wat betekent dat nog 2 zienswijze resteren. U heeft in de Nota zienswijze daar ook kennis van niet kunnen nemen hoe het college daarop gereageerd heeft. En vandaag is naar de bewoners van nummer 182 en nummer 184 aan de Lagendijk nog eens nagestuurd waar hun gevoel inzit. Ik heb dat gezien, ik heb het gelezen. Ik begrijp dat ook, en tegelijkertijd ben ik ervan overtuigd dat hiermee op dit punt gewoon een mooi plan voor ligt wat recht doet aan die omgeving. Wat een lange periode van gesprek en nadenken en aanpassen afsluit. Nou, ik ben heel benieuwd wat uw commissie daarover op te merken heeft. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Oosterwijk. Dan is nu het woord aan de commissie. De heer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Een korte vraag, voorzitter. In de motie van de ChristenUnie staat letterlijk: gebouwd zou moeten worden voor starters en senioren. Een vraag aan de wethouder: waar is het fout gegaan bij de uitwerking van dit plan? Want ik zie ik geen seniorenwoningen, ik zie geen starterswoningen, dus, ja, de motie is in ieder geval niet afgedaan, dat lijkt me logisch, maar daar wil ik graag een reactie van de wethouder op horen.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk?

De heer Oosterwijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Dat is natuurlijk een intrigerende vraag met ook een stukje lading daarin verweven als het gaat om: waar is het fout gegaan? Het is een vraag die met zoveel woorden ook gesteld is in schriftelijke zin. En daar is ook een antwoord op gekomen vanuit het college wat ingeeft dat het een tijd geleden is dat die motie aan de orde is geweest. En dat zal destijds om moverende redenen natuurlijk ook het karakter hebben gekregen zoals dat gekregen heeft. We zijn inmiddels wel 12 jaar verder, en we hebben gezien dat, ook als ik kijk naar de huidige situatie zoals die voorligt, en we praatte daar binnenkort ook in de Woonvisie over verder, de programmering die nu voorligt aansluit bij datgene wat op dit moment ook in Rijsoord als wenselijk kan worden aangemerkt. Dus het is hier niet een kwestie van fout gegaan. Ik denk dat het vooral een kwestie is van met de wetenschap van vandaag en de situatie van vandaag een programmering voorstellen die aansluit bij de behoefte van heden ten dage. Dus, fout gegaan. Ik denk dat dat de kwalificaties zijn die ik... Ja, daar kan ik niet zo heel veel mee, maar dat zult u begrijpen. Ik ben er vooral van overtuigd dat dit plan tot de verbeelding spreekt, en ook een mooie toevoeging is aan Rijsoord.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Oosterwijk. De heer Ros wil hier graag nog op reageren.

De heer Ros: Ja, dank u wel. Het is in ieder geval een fijne constatering dat er geen behoefte is aan starters- en seniorenwoningen in Rijsoord, en verder zullen wij er in de raad over spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rijsdijk, PvdA.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb vier vragen, en ik maak zelf maar even een inschatting dat de wethouder dat wel in één keer aankan. Voortbordurend op de vraag van de heer Ros. De wethouder die geeft aan: er is een lange tijd verstreken na de motie, en de behoefte is anders geworden. Maar in het wijkprogramma voor Rijsoord dat in 2017 is opgesteld daar worden de seniorenwoningen en de starterswoningen en de behoefte daaraan nogal expliciet benoemd. Wellicht dat de wethouder daarop kan reageren. Mijn tweede vraag is, er wordt ook aangegeven in het voorstel dat er behoefte is aan deze woningen en dat er dan waarschijnlijk woningen voor starters ook vrijkomen in Rijsoord. Of althans dat zou het idee zijn. Dat roept bij mij wel de vraag op: worden er dan bepaalde waarborgen genomen dat die woningen bij mensen in Rijsoord terechtkomen of bij Ridderkerkers, zodat er voor onze starters ook daadwerkelijk woningen beschikbaar komen als de doorstroming op gang komt? Mijn derde vraag is: de richtprijs van de goedkoopste woningen die is € 290.000. Het is een richtprijs. De bouwkosten ook van bouwmaterialen die stijgen enorm. Hoe reëel is dat, of komen we dadelijk toch nog op een hoger bedrag uit? Of is dit toch een redelijk harde richtprijs? En mijn laatste vraag, de vierde vraag die heeft betrekking op de insprekbijdrage. De wethouder die zei er ook al iets over. Wat ik mij afvroeg: is er bijvoorbeeld met de inwoners die hun zienswijze hebben gehandhaafd daar bijvoorbeeld ook nog mondeling contact mee geweest om te kijken of er nog wat aanpassingen gedaan konden worden? En waarom is de gemeente niet ingegaan op de uitnodiging om ter plekke te gaan kijken, zoals gesteld wordt? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter. Om misschien maar gewoon eventjes de laatste vraag als eerste bij de kop te vatten, al was het maar omdat die het verst in mijn geheugen zit. De bewoners van Lagendijk 184 die heeft in de raad de gemeente met zoveel worden uitgenodigd om kennis te nemen van, je zou kunnen zeggen een afbakening die hij achter zijn woning in het veld heeft aangebracht, om aan te geven op welke plek de bouwcontour zou landen. En het klopt inderdaad dat ik daar zelf niet ter plaatse ben gegaan al was het maar omdat ik ook echt bestuurlijk op ingewikkelde vraagstukken als dit, waarbij we ook het primaat van het er met andere stakeholders uitkomen vooral ook bij de ontwikkelaars hebben liggen... Ben ik daar niet ter plaatse gegaan. Wat we wel hebben gedaan als gemeente is gewoon ook ter plaatse te gaan en kennis hebben genomen van de situatie zonder dat we bij de bewoner aan de deur hebben gebeld. Ambtelijk is ook gewoon kennisgenomen van de situatie, en foto's gemaakt en we hebben op die manier een opname gedaan van datgene wat ook is uitgezet. Ik ga er niet omheen draaien op deze manier. Dit is zoals wij in de achterliggende periode daarnaar gekeken hebben. Ten aanzien van het wijkprogramma en de programmering zoals die in het wijkprogramma is opgesteld van Rijsoord. We betwisten niet hetgeen wat de heer... Even kijken, hoor. Moet ik even... De heer Rijsdijk heeft opgemerkt. Tegelijkertijd, en dat hebben we ook in de beantwoording aan de GroenLinks-fractie opgemerkt, hebben wij bij de analysenotitie voor de nieuwe Woonvisie van de gemeente Ridderkerk waar wij met elkaar al eerder bij hebben stilgestaan in de achterliggende periode gezien, dat die actualisatie die we daar hebben doorgevoerd ook gewoon ruimte biedt voor het programma wat we vandaag aan u voorleggen. En dat is niet een kwestie van om nog maar even terug te grijpen op de tweede reactie van GroenLinks in eerste termijn dat we daarmee ontkennen dat er ook behoefte kan zijn aan starterswoningen en ook senioren in Rijsoord goed moet worden bediend. Maar de ruimte in de analyse is (niet hoorbaar) die nu voorligt, en die ook nodig blijkt om deze casus rond te krijgen, aan de orde kan zijn. Starters, doorstroming,

hoe hard is dat? Wat zijn de waarborgingen daartoe? Ik denk dat we vooral een (niet hoorbaar) dat je woningen aanbiedt met een prijsniveau als mensen voor het eerst op instappen dat er ook gewoon kansen zijn. Ik verwijs dan ook naar de woningen die zijn aangemerkt rondom € 290.000 als richtprijs vrij op naam. En tegelijkertijd zullen er ook mensen zijn die dat niet als een eerste huis zullen zien of kunnen (niet hoorbaar) maar dat als een tweede of een derde huis in hun wooncarrière aan werken. En die laten dan vervolgens wel een woning achter. En het is helemaal niet hard, en we kennen dat ook niet met zoveel woorden borgen dat dat mensen uit Ridderkerk zullen zijn. Dat kan ook iemand uit een omliggende gemeente zijn. Je mag daar ook niet met zoveel woorden in zo'n markt als dit mensen die ook gebruik maken van het vrije vestigingsrecht blokkeren op dat punt. Maar de hoop is wel degelijk dat er ook Ridderkerkers zijn er die op deze manier daar gebruik van kunnen maken. En tegelijkertijd bemerk ik ook nog wel dat we met elkaar niet alleen met een lokale woningmarkt te maken hebben, maar ook met een regionale woningmarkt situatie waarbij de mensen van buiten naar binnen in Ridderkerk komen en andersom. Als het gaat om de richtprijs zoals die is aangegeven in de stukken die voorligt dan is het inderdaad een richtprijs, en wij zullen wat dat betreft ook richting de ontwikkelaar natuurlijk wel de vinger aan de pols houden dat datgene wat is aangemerkt ook uiteindelijk in de praktijk gerealiseerd wordt, zo goed en zo kwaad als dat kan. Terecht merkt de heer Rijsdijk op dat er sprake is van stijgende bouwkosten. Nou, dat valt ook niet te ontkennen. En tegelijkertijd, we gaan ons natuurlijk niet op basis van een programmering die voorligt enorm laten verrassen ten aanzien van de prijsstelling van woningen die ons is aangeraden. Daar blijven we het goede gesprek over voeren met de ontwikkelaar om daar zo dicht mogelijk bij te blijven. Volgens mij heb ik het zo doorgesproken, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik wil toch wel graag even opmerken dat een enkele keer het geluid bij u stottert, dus dat kan zijn dat deze of gene nog graag even een herhaling van een antwoord wil hebben. Dat u in ieder geval geïnformeerd bent. De heer Rijsdijk PvdA, zijn daarmee uw vragen voldoende beantwoord?

De heer Rijsdijk: Ja, voor dit moment is het afdoende, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Prima. Dank u wel mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1. Kan ik u het woord geven?

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Ik vind het jammer dat de insprekers niet ingesproken hebben, wat ik had hun toch graag de volgende vraag voor willen leggen. Die nokhoogte van 9 meter 20 die zij aangeven die is, voor zover ik inmiddels weet, teruggedraaid naar 7 tot 7,5 meter, dus dat haalt een hoop van de bezwaren denk ik weg, maar ik had daar graag even met hen over van gedachten gewisseld hoe zij aan die 9,20 komen, en waarom ik op 7, of 7,50 meter uitkom. Maar goed, anders geef ik dat maar mee aan de raad. Ik weet dat echt uit betrouwbare kring dat het oude nokhoogte is teruggedraaid. Verder, wethouder, ik heb om tekeningen gevraagd, een visualisering van de plannen. Wij hebben ze ooit in het wijkoverleg gezien. Dit plan komt al sinds jaar en dag in het wijkoverleg terug. Het is echt een resortdingetje. Het zou aanvankelijk een uitbreiding worden van ons bejaardencentrum Strevelszicht, en ja, daar is het niet van gekomen. Maar ja, ik zie die tekening tegemoet, en dan ga ik helemaal vanuit dat u die gewoon met de raad deelt. Maar daar zie je iets meer over nokhoogte en ook de indeling, want als dit betrekkelijk kleine woningen zijn dan is er misschien toch nog wel iets voor starters of senioren. Dus eigenlijk zijn het meer opmerkingen dan vragen, maar als u iets over de nokhoogte zou kunnen zeggen van 9,20 waar de insprekers mee komen en de 7, 7,5 meter waar ik het over heb, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: En dank u wel, mevrouw Van Nes. Ik moet u wel even erop attenderen dat het ter debat gaat even, dus eigenlijk alleen technische en feitelijke vragen gesteld mogen worden. Wethouder Oosterwijk, heeft u nog een reactie?

De heer Oosterwijk: Jazeker, voor het tweeledige. Als het gaat om de nokhoogte van de bouwprogrammering zou ik willen vragen of de heer Rienks daar een toelichting op kan geven. Die is ten opzichte van de laatste stand van zaken het beste aangesloten uit de ambtelijke hoek. De andere vragen of opmerkingen van mevrouw Van Nes-de Man raakt aan de visualisering van de plannen. We hebben daar vandaag ook even contact over gehad, maar het is goed om dat hier ook even duidelijk te maken. De visualisering van de plannen horen eigenlijk in het Omgevingsvergunning traject thuis, maar ik heb vandaag al de vraag even uitgezet om te kijken of die plannen, visualisatie, ons ook al kan worden toegestuurd. Daar is inmiddels bevestigend op geantwoord, dus ik zal zo spoedig als mogelijk na deze commissie ter informatie, want het moet uiteindelijk in een toekomstige procedure nog gebruikt worden en definitief worden gemaakt, dat ook aan de raad toesturen zodat de betrokkenen horen bij de beraadslaging in de raad.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Oosterwijk. Dan wil ik graag nu het woord geven aan de heer Rienks.

De heer Rienks: Ja, goedenavond. Ik zit te kijken naar de bouwtekening. Ik kom uit op een nokhoogte van 9,20, dus ik kan het me het verhaal van mevrouw Van Nes niet helemaal volgen. Maar misschien als ze dat uit kan leggen?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, kunt u dat nog even kort toelichten?

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, ik heb dat uit betrouwbare bron, en als onze informatie verschilt dan ga ik daar nog even achteraan van de week. Dan hoort u dat nader van mij. Ik kan dat nu niet verder duiden dan dat ik heb nu gedaan heb. Het zou met name de vrijstaande woning betreffen waar de insprekers het over hebben: wij kijken tegen een nokhoogte aan van 9 meter 20.

De voorzitter: Het is helder. U komt daar nog op terug?

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, klopt. Ik kom daar nog op terug. Dank u.

De voorzitter: Prima. Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Kardol, SGP Ridderkerk.

De heer Kardol: Bedankt, voorzitter. Nou, de SGP heeft kennisgenomen van het plan en de schriftelijke bijdrage van de bewoners Lagendijk 182 en 184. Drie vragen: waarom is er in het plan gekozen af te wijken van enkelvoudige lintbebouwing? En als het gaat om die zorgen van de bewoners Lagendijk 182 en 184 ook als het gaat om een privacy dan nog twee andere vragen. Waarom is het met het oog op een evenredige verdeling van groen het bouwvlak niet dicht bij de entreeweg van het glastuinbouwbedrijf gesitueerd? En drie, als dat dan niet kan is het dan mogelijk wat betreft het perceel wat het dichtst bij Lagendijk 182 en 184 ligt dat de beoogde woningen en garage worden gespiegeld? Als SGP zouden wij de vrijstaande woning namelijk liever op meer afstand van de bestaande bebouwing gebouwd zien worden. Kan daarover nog worden gesproken? En we horen dan natuurlijk uiteraard graag de uitkomst.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk, wilt u hierop reageren?

De heer Oosterwijk: Jazeker, voorzitter. Drie vragen die op zich helder en duidelijk zijn. Ik hoop een net zo'n helder en duidelijk antwoord op te geven. Als het gaat om de lintbebouwingsfactor. Ja, de verklaring daarvoor is eigenlijk relatief eenvoudig. Als je uit zou gaan van enkelvoudige lintbebouwing op de locatie dan zou er eigenlijk de factor een stuk minder efficiënt gebruik gemaakt worden van de wat grotere locatie, met zoveel woorden, en zou dat resulteren in, je zou kunnen zeggen, enkele lintwoningen met hele diepe tuinen. En dat

zou dan vervolgens ook betekenen dat het, om het verhaal sluiten en passend te krijgen in de exploitatie, dat je dan wel woningen krijgt met een hele hoge prijsklasse. En dat zou dan... Dat hadden we eigenlijk te bezwaarlijk gevonden. En vandaar dat we ook hebben gezien met de ontwikkelaar naar een optimalere benutting van de bouwlocatie. En dat resulteert dan inderdaad in een lintbebouwing die je eigenlijk in een aantal lagen achter elkaar zou zien. En u bent bekend met de manier hoe dat ook als het gaat om de ruimtelijke verkaveling is geland, want dat staat duidelijk ook in het bestemmingsplan. Het tweede punt is - even mijn woorden - waarom is het geheel van bebouwing niet een stukje opgeschoven verder afstaand van de Lagendijk 182,184? Nou, dat heeft hiermee te maken dat rondom deze ontwikkellocatie ook bedrijvigheid aan de orde is van een bedrijf die exploitatie bedrijfsvoering heeft. En de toegangsweg tot die bedrijfslocatie die is juist aan de andere kant van die bouwlocatie gelegen. En wij hebben met elkaar ook te respecteren dat er vanuit die bedrijfsvoering milieurechten zijn, en de fungerende vergunning van de desbetreffende onderneming en dat brengt met zich mee dat de bebouwing simpelweg een stuk vanaf die toegangsweg hebben moeten positioneren om daar te beginnen. De derde vraag: zijn er dan nog mogelijkheden om de pijn die wordt gevoeld, en dat is ook met zoveel woorden natuurlijk verwoord, voor de bewoners van 182 en 184 wat draaglijker te maken in relatie tot de afstand van de woningen? Ik heb vandaag natuurlijk zelf ook die zienswijze zien binnenkomen, en ik heb wel geprobeerd om voor mezelf te bezien: zitten er nu toch niet uitiem nog wat aanknopingspunten in het geheel om ietsepietsie hanteerbaarder te maken ook als het gaat om de beleving? En ik heb daarvoor vandaag nog met de ontwikkelaar contact laten leggen om te bezien of de woning, die vrijstaande woning die het dichtst bij de Lagendijk 182,184 is gepositioneerd, wellicht wat omgeklapt kan worden. Het liefst staat er een woning met iets verder er vanaf de schuur ertegenaan, en dat je dat precies zou kunnen spiegelen. En ik heb vandaag van die ontwikkelaar teruggekregen dat hij daartoe bereid is, en dat het ook mogelijk is binnen datgene wat nu voorligt met zoveel woorden. En dat betekent dan de facto dat de afstand tussen de bebouwing en de woning die er al staat eigenlijk een paar meter opschuift. En een paar meter klinkt misschien niet als hieperdepiep hoera, maar het is wel degelijk een relevante verschuiving ten opzichte van de 5 meter die nu als uitgangspunt wordt gehanteerd. En we hebben daar nog niet het contact vandaag om het dus ook een beetje op haren en snaren net voor het avondeten rondgekomen, contact kunnen leggen met bewoners van 184 en 182, maar dat gaan we natuurlijk wel aanstonds doen op hen dat in ieder geval ook duidelijk te maken, en ze daar in ieder geval nog een stukje optima tegemoetkoming te kunnen bieden. So far, so good, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik hoop alleen dat de woning niet omgeklapt maar gedraaid wordt of iets dergelijks, want anders krijgen we een huis op z'n zij.

De heer Oosterwijk: Wat u wilt.

De voorzitter: Nou ja, ik ga er niet wonen. Blijft de commissie erbij dat het ter debat gaat? Er zijn 2 stemverklaringen aangekondigd. Blijft het hierbij, of zijn er meer partijen voornemens of om een debatstuk of een uitgebreide stemverklaring af te gaan geven?

Mevrouw Van Nes-de Man: O, sorry, ik open de microfoon en ik doe het handje niet. Maar we zien ook wel op een uitgebreide stemverklaring.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Wij nemen dit ook in overneming, voorzitter, dus inderdaad sluiten we ons daar even bij aan.

De voorzitter: Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Voor mij hetzelfde, voorzitter, en mogelijk een stemverklaring.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kardol, SGP?

De heer Kardol: Ook een korte stemverklaring.

De voorzitter: Dank u wel. Nu gaan mijn hersens kraken. Mijnheer Slingerland? Ik roep even mijn hulplijn in. 20 minuten of 30 minuten?

De heer Slingerland: Ja, voorzitter. Dat lijkt mij een redelijke inschatting op deze manier.

De voorzitter: 30 minuten of 20?

De heer Slingerland: Nee 20, sorry.

De voorzitter: 20. Oké. Nou, dan staat het genoteerd voor 20 minuten.

5. Klimaatvisie Ridderkerk, de route 2050

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 5, Klimaatvisie Ridderkerk de route naar 2050. De inzet is ter debat, dus dat betekent dat we informatie-uitwisseling hebben, technisch inhoudelijke vragen. Kan ik eerst de wethouder Japenga het woord geven.

De heer Japenga: Ja, dank u wel, voorzitter. We gaan het vanavond hebben over de klimaat en energie. Zowel bij dit agendapunt als ook bij het volgende agendapunt. Energie om huizen te verwarmen om het licht aan te zetten, droge voeten te houden en (niet hoorbaar). Het is een maatschappelijke opgave waar we niet omheen kunnen. De vele afspraken van het in juni 2019 ondertekende nationale Klimaatakkoord raken aan heel veel zaken in het leven zoals het wonen, verkeer en vervoer, industrie en de ruimtelijke ordening. Met het Klimaatakkoord krijgen gemeenten een nieuwe taak en moeten bestaande taken geïntensiveerd worden. En dat moet om aan de gezamenlijke doelstelling uitvoering te geven ligt vanavond ook de Klimaatvisie voor ons. Internationale afspraken is duidelijk dat het nodig is om de uitstoot van CO2 fors terug te dringen. Het rijk onderstreept deze urgentie in het Nationaal Klimaatakkoord, en spoort gemeente aan - en dat is ook niet geheel onbelangrijk - om hierin ook de regie te nemen. Deze Klimaat- en Energietransitie betekent nogal wat. Wat dat precies betekent en hoe we dat gaan doen gaat ook de tijd meer en meer uitwijzen. We weten dat nu ook allemaal nog niet. Heel veel wel, maar ook een aantal dingen niet. We weten wel ons hoofddoel met deze Klimaatvisie dat is een CO2-neutrale en circulaire samenleving in 2050. Dat is nog een eindje weg lijkt het, maar om doelen te bereiken moeten we nu stappen zetten. De Klimaatvisie zoals die nu voorligt is de opvolger en uitbreiding, moet ik zeggen, van het milieu-en duurzaamheidsprogramma zoals wij die jarenlang kenden in Ridderkerk. De afgelopen jaren vroeg de raad op diverse momenten om een parapluplan of een masterplan in ieder geval een omvattend plan rond deze thema's. Ook kwam vanuit de raad de wens om te stoppen met enigszins ongewisse middelen vanuit de onder uitputting investeringsvolume. En daarom is er nu ook in het voorstel een structureel bedrag opgenomen om dat te gaan regelen. Niet meer afhankelijk te zijn van het ongewisse. Zo hebben we een aantal zaken geregeld ook naar aanleiding van de commissievergadering in december. En ook in april van dit jaar hebben we u meegenomen in deze plannen, en met name ook in december heeft de commissie een aantal zaken meegegeven om verder uit te werken bijvoorbeeld waar het betreft de overzichtelijkheid van alle onderwerpen bij elkaar. Want dat zijn nogal wat onderwerpen en hoe verhouden die zich tot elkaar om dat ook inzichtelijker en beter te maken. Ook de monitoring van onze aanpak

werd genoemd en daarin hebben we u ook voorstellen gedaan om daarin te voorzien. Voorzitter, we gaan de komende jaren, en we waren ook al wel begonnen, maar we gaan de komende jaren vroeg aan de slag. Samen met de inwoners, ondernemers en de organisaties in Ridderkerk hebben we met elkaar een flinke opgave. Daarvoor staan we vanavond aan de bak. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan is nu het woord aan de commissie. Zijn er vragen die gesteld kunnen worden aan de portefeuillehouder? Er zijn in ieder geval twee partijen die vragen hebben. Kan ik het woord geven aan de heer Piena, VVD Ridderkerk.

De heer Piena: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb slechts één vraag, een verduidelijkingsvraag aan de wethouder. Als we naar pagina 4 van de Mobiliteit gaan kijken dan wordt daar gezegd: om de uitstoot van de transportsector te reduceren, focussen we op ruimte voor fietser en voetganger, hoogwaardige openbaar vervoer en een dekkende laadinfrastructuur voor elektrische mobiliteit. Mijn vraag is, zeker op het eerste gedeelte van de zin: hoe realiseren we hiermee de uitstoot van de transportsector, want ik zie die relatie niet. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga, wilt u hierop reageren?

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Zoals het ook met personenauto's gaat is ook het vrachtwagenverkeer bezig om te verduurzamen. Er wordt ook steeds meer elektrisch gereden, en dat is ook een van de lijnen waarlangs die besparing gerealiseerd gaat worden in de komende jaren. Dus wat dat betreft hebben wij ons Mobiliteitsplan in Ridderkerk vorig jaar vastgesteld en de HOV-visie, en daarin worden dat soort zaken afgesproken. Maar het heeft vooral te maken met de verduurzaming van ook dat park, om het zo maar te zeggen. Dus daar gaat steeds minder CO2 gebruikt worden, uitgestoten worden.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Japenga. De heer Piena, u wilt hierop reageren?

De heer Piena: Ja, voorzitter. Nogmaals, als je de zin leest dan is het net alsof we meer ruimte gaan creëren voor de fietser en de voetganger. Weet de HOV dat we de transportsector gaan verduurzamen? Maar dat staat er niet hier. Hier is het dus: we gaan meer fietspaden maken. Ja, wat nog meer? Betere voetgangerspaden en daardoor zou de transportsector duurzamer worden. En volgens mij is dit niet helder omschreven, en een visie is ook wel van helder omschreven zinnen. Vandaar.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga, wilt u hier nog kort op reageren?

De heer Japenga: Voorzitter, dan ben ik ook wel met de heer Piena eens. We kijken nog even naar die zin of die... Op waar het hem in zit. Dus dat is prima. Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat dat een uitstekend uitgangspunt is. Ik zie de heer Piena ook knikken, dus wat dat betreft ga ik door naar de heer Soffree, PvdA Ridderkerk.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. Op pagina 11 staat het item besparing uitgesplitst in subthema's. En ik vraag me af waarom een belangrijk thema er niet bij staat, en dat is namelijk het tegengaan van verspilling. In ondersteunende thema's, pagina 30, staat er wel iets over. Daar zou je het uit kunnen halen, maar dat wordt niet expliciet genoemd. Het lijkt mij verstandig om ook niet alleen als overheden, instanties, ondernemers maar ook als burgers steeds meer alert te zijn op het terugdringen van de verspilling. Wilt u dat opnemen in dit stuk alstublieft? En de tweede vraag. Het gaat meer over het

communiceren. Raadsleden weten al langere tijd dat de woningen in Bolnes op het warmtenet zullen worden aangesloten. Zijn alle inwoners van Bolnes hiervan op de hoogte gesteld, en is hun ook bekend waar ze met hun vragen naartoe kunnen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Soffree PvdA. Wethouder Japenga?

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Tegengaan van verspilling. Dat is na besparing, verspilling. Wat we willen is zorgen dat we gewoon minder gebruiken. Energie, alles wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken, dus dat is ook in deze visie steeds een belangrijk vertrekpunt. Ook in de circulaire samenleving verderop wordt over - ik noem dat onderwerp dan maar even voedselverspilling – gesproken. Daar zit de komende minder jaren ook nog wel onderwerpen om verder op in te zoomen en bezig te zijn. Er gaan heel wat kilo's voeding zomaar weg, en dat kan anders, dat kan beter. En dat is niet alleen de consument die daar een rol in speelt, dat zit natuurlijk in de hele keten. Ik denk dat je in de hele keten steeds moet kijken waar mogelijkheden zijn om verspilling tegen te gaan. Dat is één, en om te besparen en om ervoor te zorgen dat ketens gesloten worden zodat je vooral circulair kan worden. Waar het gaat om de communicatie. Terecht zegt u: we hebben in december de Warmtevisie vastgesteld, en Bolnes aangewezen als eerste wijk om ermee aan de slag te gaan. Daar zijn we ook gestuit... En dat is een proces van twee à drie jaar, dus dat gaat wel even duren. Dat is niet zo op een achternamiddag dat we een plan klaar hebben. We gaan alle partijen bij mekaar brengen die daar een rol spelen, bewoners informeren. We zijn in ieder geval al bezig geweest met een actie HIER, want dat is hier, waarin bewoners die dat willen mee kunnen doen aan een soort spel met betrekking tot bewustwording rond energie. Dus een eerste stap is gezet, maar dat zal in de komende maanden verder zeker vorm krijgen. En alle inwoners van Bolnes zullen weten dat er iets gaat gebeuren. Dat is nu nog niet het geval, maar daar wordt wel op voorgesorteerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Japenga. De heer Soffree, u wilt daar nog op reageren?

De heer Soffree: Ja, graag. Het blijkt dat de wethouder en ik op dezelfde golflengte zitten wat betreft de verspilling. Het minder gebruiken van spullen kan een forse besparing op de productie betekenen en dat is dus zeker een besparing, dus vandaar dat ik mijn verzoek heb gedaan om verspilling er expliciet bij te zetten om daar vooral ook de aandacht op te vestigen, en niet alleen op isolatie en andere zaken.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Soffree. Ik wil u eventjes wel even meegeven het is commissie, het gaat ter debat vooralsnog, dus het is echt puur voor technische en feitelijke vragen. Moet er een wijziging plaatsvinden in de visie, want die wordt door de raad vastgesteld, dan moet de wijziging via een amendement ingediend worden dan wel als advies van de gehele commissie. Dus wilt u dit even in uw achterhoofd meenemen?

De heer Soffree: Dat zal ik doen.

De voorzitter: Prima, dank u wel. De heer Breeman, CDA Ridderkerk. Kan ik u het woord geven?

De heer Breeman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste vraag is dat mij opviel dat we toch nog zeker interesse hebben in een zonnepark of een zonneveld. Niet Wim Sonneveld, maar een zonneveld. Nou, mijn vraag is even bij deze, wij beginnen natuurlijk al zo langzamerhand veel te produceren, dus de eerste vraag daarbij is: als we kijken naar ons netwerk kunnen we überhaupt elektrisch dat allemaal straks aan, want dat is natuurlijk een grote vraag? We kunnen natuurlijk veel produceren met elkaar, maar kunnen we dat ook ergens kwijt? Het tweede punt is, als we daar produceren – en u heeft zelf gezegd: de zonnepanelen dat neemt hand over hand toe. We produceren heel veel met elkaar. We krijgen daar de

windturbines erbij. Hoeveel gaan wij straks met elkaar produceren dat we, zeg maar, aan voldoen aan onze commitment? En daar wil ik eigenlijk mee zeggen als we onze commitment hebben gedaan, wat we ons voorstellen, betekent dat niet dat we dat zonnepark dan eigenlijk niet nodig hebben? Want eerlijk gezegd, als het niet nodig is en we produceren met elkaar meer dan genoeg dan het grid aankan, nou, laten we dan een mooi groen bos van maken, want dat is ook weer goed voor CO2-afvang. Dus mijn voorstel is: als we genoeg produceren laten we dat dan even dit achterwege. Maar mijn vragen zijn eigenlijk misschien wel duidelijk. Kunnen wij voldoende produceren met elkaar als huishouden, als overheid, et cetera, om te voldoen aan onze eigen commitments?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Breeman. Het voorstel van u zult u middels een amendement waarschijnlijk in moeten dienen indien nodig. Goed. De heer Japenga, portefeuillehouder, wilt u hierop reageren?

De heer Japenga: Ja, voorzitter, ik begin maar even. Dan graag neemt mevrouw Rombouts het even verder voor het vervolg, maar als de vraag van de heer Breeman is of wij in de Ridderkerk in staat zijn om al onze energiebehoefte met zonnepanelen op te wekken, dan zeg ik: nee, dat gaat ons niet lukken. Dus dan zullen we alles moeten doen om dat voor elkaar te krijgen. We hebben zoveel mogelijk daken nodig om... Dat wordt ook in dit voorstel, in deze plannen, die richting wordt ook gewezen. Beleg daar zoveel mogelijk daken die daarvoor geschikt zijn, en dan zul je ook nog wel her en der een zonneweide nodig hebben. We hebben drie windmolens aanstaande, zeg ik maar even. Die zullen we ook hard nodig hebben. We willen niet meer windmolens. Dat heeft de raad ook meerdere keren uitgesproken, drie is genoeg. En dan zul je het uit de lengte of uit de breedte moeten halen, maar we willen ook ons dorp nog een beetje fraai houden en groen. Dus dat zijn wel belangen die met elkaar conflicteren, om zo maar te zeggen. En daarom hebben we ook vorig jaar al een eerste verkenning gemaakt waar zou zoiets wel kunnen, een zonneweide, en waar ook niet. En dat gaan we dit jaar nog verder bestuderen waar het vooral niet moet. Waarbij er dan nog wat plekken overblijven waar het wel kan. Maar we zullen echt wel, en als het maar even kan, ook langs de infrastructuur van onze wegen de zonnepanelen moeten plaatsen, denk ik. Maar het moet goed zijn, het moet goed ingepast worden en we willen ook veel groen houden. Het groen wat er is willen we het liefst ook behouden. Dus als je al een weide hebt dan moet je ook groen heel mooi goed ingepast worden. En voorzitter voor de rest van het antwoord zou ik nog even naar mevrouw Rombouts willen verwijzen.

De voorzitter: De heer Peina, ik heb gezien dat u uw handje omhoog hebt, maar als u het goed vindt, met uw welnemen, dan wil ik graag even mevrouw Rombouts het woord geven.

Mevrouw Rombouts: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de meeste vragen zijn beantwoord, maar één van de vragen die mij nog bijstaat is: kunnen we het kwijt? En ik vermoed dat de heer Breeman ook aangeeft: kunnen we het kwijt op het net? Maar ik weet niet of ik dat terecht op vat. Als dat de vraag is dan is Stedin is onze partner natuurlijk, en die is ook nauw betrokken onder andere bij de Regionale Energiestrategie die we straks behandelen. En Stedin geeft aan dat er tot 2030 in deze regio geen problemen zijn om de duurzame energie die we opwekken op het net op te krijgen, en dus op te gaan vangen. En dat komt omdat wij in een dichtbevolkte regio wonen waar ons elektriciteitsnet het aankan. Op langere termijn zit natuurlijk Stedin wel aan tafel om te kijken met meer windturbines en meer zon hoe dat richting 2050 gaat lopen, want ongetwijfeld zullen er dan misschien wel ingrepen gedaan moeten worden. Daarbij heb ik nog de vraag gehoord: hebben we allebei zon en wind nodig? En deze twee technieken, zoals de wethouder Japenga ook aangeeft, hebben we beide nodig mede omdat ze ook aanvullend zijn op elkaar. En dat komt omdat we het aanbod vanuit duurzame energie niet altijd gelijkloopt of gelijktijdig loopt met de vraagzijde. Dus wanneer we

zon opwekken is de elektriciteitsvraag lager, en hebben we daardoor op bepaalde tijden ook wind nodig. Dus ze zijn complementair aan elkaar, de technieken.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Piena, VVD Ridderkerk.

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder heeft zelf een kleine koppeling net gemaakt met het volgende agendapunt, en ik wil toch wel een beetje het pleidooi van de heer Breeman van het CDA ondersteunen. Het is niet de bedoeling dat we als Ridderkerk zelf helemaal in onze energievoorziening moeten kunnen voorzien. Het gaat erom dat wij landelijk met z'n allen voor de energievoorziening kunnen zorgdragen. En de wethouder doet nu net alsof wij als Ridderkerk zelf al die wind- en zonne-energie moeten opwekken. Dat is niet het geval. Met de Regionale Energiestrategie komen wij zo meteen op, maar het blijkt dat wij in onze eigen regio al meer dan voldoende waarschijnlijk hebben aan aanbod van de verschillende gebieden om deze voorziening voor elkaar te krijgen. En dan, nogmaals, benadrukt mijnheer Breeman denk ik terecht dat wij niet veel groen of andere akkerbouw of van welke soort dan ook moeten opofferen aan zonneparken ...

De voorzitter: Mijnheer Piena, mag ik u heel even onderbreken? Dit gaat ter debat, dus dat betekent dat u technisch inhoudelijke vragen mag stellen. U gaat nu eigenlijk al een volledig pleidooi houden, dus ik ga u even terugfluiten, met uw welnemen.

De heer Piena: Ja, ik wilde graag wat uitleg geven, want anders begrijpen de mensen het misschien niet.

De voorzitter: Nee, dat mag u inderdaad doen.

De heer Piena: Nu we dat weten, wethouder, dat we inderdaad al voldoende windparken en zonne-energie in de regio hebben. Welk nut heeft het dan nog voor ons om te kijken voor de zonneweides binnen onze gemeentegrenzen? Het lijkt me een mooie technische vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dat heeft u inderdaad keurig omgebouwd naar een technische vraag. Wethouder Japenga, zou u deze technische inhoudelijke vraag van de heer Piena willen beantwoorden?

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Het is ook niet inderdaad de bedoeling dat wij alles wat wij hier nodig hebben opwekken. En daar zit een grens aan. Alleen we willen, zeg maar, wel onze verantwoordelijkheid nemen waar het gaat om een deel van de taart. We zijn met 23 gemeentes hier in de MRDH-regio, we hebben 7 RES'en in de provincie, 30 RES'en landelijk. Nou, die samen moeten de hele energievoorraad zien te voordelen, om het zo maar te zeggen. En daar hebben we allemaal een rol in, een taak in en daar moet je zorgvuldig mee omgaan. Dat doen we ook volgens de ladder zoals we die kennen van duurzaamheid waarbij we ook aangeven dat we beginnen met zon op infrastructuur. Als je iets kan doen begin dan met zon op dak, dan op infrastructuur en pas op het laatste moment, als het dan nog nodig is, dan ga je naar de weides. Dus daar zit wel een rangorde in. Nou, en dat is ook het geval, we hebben ook initiatiefnemers in ons dorp, partijen, ondernemers die zeggen: we zouden wel zonneweiden aan willen leggen. Dat gebeurt nu al. Die vragen zijn er nu al, dus vandaar ook dat wij een afwegingskader hebben gemaakt en die gaan we dit jaar nog verder verfijnen, waar willen we wel zonneweiden en waar willen we dat absoluut niet. Ik moet eigenlijk zeggen, net andersom: waar willen we niet, en waar kan het dus wel. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw... Ik moet eerst even ... De heer Piena, VVD die wil niets meer... Heeft niks aan te vullen of verder te vragen. Dan wil ik graag overgaan naar mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Ik hoor mevrouw Rombouts net aangeven dat Stedin zegt: tot 2030 kan ons net het gewoon aan. Ik heb recent ook een bijeenkomst bijgewoond voor Stedin waarom zij aandelen uit willen gaan geven aan alle gemeenten waar zij nu al aandelen in hebben. Nieuwe aandelen, extra geld om het net te versterken, omdat zij aangeven dat het net het absoluut niet aankan in de toekomst. Kan de wethouder, maar ook mevrouw Rombouts, daarop reageren? En daarnaast, even over die visie op de zonneweides. Ik ben toch wel heel erg benieuwd hoe dat er dan uit ziet, want ik heb ooit begrepen dat we daar toch niet zo'n voorstander van, maar dat was er dan wel van af.

De voorzitter: Dan ga ik ervan uit dat er maar één vraag te beantwoorden valt met betrekking tot de leidingen van Stedin. Wethouder Japenga, kan ik u het woord geven?

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Stedin vraagt niet voor niets om middelen. Dat is juist bedoeld om te zorgen dat de infrastructuur in de komende jaren opgewerkt wordt om de vraag en aanbod te kunnen begeleiden via de kabels, om het zo maar te zeggen. Dus in dat opzicht is het ook een kwestie van ontwikkelen en zien wat nodig is. En wat dat betreft kun je ook geen 30 jaar vooruit zien. We weten nu ook nog niet wat het allemaal gaat opleveren. Moet het allemaal via kabels of zijn er ook andere oplossingen in de toekomst of zijn er meer lokale oplossingen denkbaar? Maar tot 2030 hebben we het wel redelijk in beeld, denk ik, en dan zegt Stedin ook: we hebben daar ook middelen voor nodig om te zorgen dat we dat aan kunnen. Dat is het, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord?

Mevrouw Van Nes-de Man: Nee, ik vind het een vaag antwoord, maar ik denk we de discussie over de aandelen van Stedin nog wel in de raad krijgen, en pak ik hem daar wel op. Ik vind dit een raar antwoord.

De voorzitter: Prima. Uitstekend, dank u wel. De heer Breeman, u was al aan de beurt geweest, maar ik neem aan dat u een aanvullende vraag heeft?

De heer Breeman: Ja, maar voorzitter, ik ben nog niet klaar. Een aanvulling op het besteden van de zonneparken heb ik nog eigenlijk: waarom hebben we het idee om een zonnepark te bouwen als we geen cijfers hebben? Wat ik heel belangrijk vind op een gegeven moment: wat is vraag en aanbod in elektrische sfeer? En kijk, als we daar echt een tekort in hebben dan kan ik mij voorstellen dat we die aanvullen met een zonneweide, maar als we geen cijfers hebben weten we ook niet waar we staan, en misschien moeten we dan eigenlijk niet beginnen met een zonneweide. Eerst kijken hoe we het op deze wijze kunnen inrichten, en als we tekortkomen dan pas gaan inzetten op een zonneweide. Dat is... Mijn tweede vraag...

De voorzitter: Mijnheer Breeman, technisch inhoudelijke vragen, dus niet of we wel of niet moeten beginnen met een...

De heer Breeman: Cijfermatig.

De voorzitter: De cijfers wilt u weten? Prima.

De heer Breeman: En de tweede vraag is die ik er dan gelijk bij wil stellen. We krijgen drie windturbines en als ik een beetje lees - ik ben niet technisch - maar die windturbines hebben tegenwoordig een hoger rendement. Die kunnen in plaats van 3 kunnen ze 4 tot 5 megawatt produceren. Mijn vraag is dan ook: is het dan niet zinvol als Ridderkerk kijkt of we niet af kunnen met twee windturbines? Want dan produceren we evenveel,

en daar zouden we natuurlijk de bewoners in Ridderkerk vanuit het geluidsperspectief, denk ik, het zichtperspectief, wel tegemoet kunnen komen.

De voorzitter: Dus de technische vraag hierachter is: zou Ridderkerk ook met twee windturbines af kunnen in plaats van de nu voorgenomen drie? Wethouder Japenga, kunt u hierop antwoorden?

De heer Japenga: Voorzitter, ik schuif deze vraag graag even door naar mevrouw Rombouts.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts, kan ik u het woord geven?

Mevrouw Rombouts: Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals we al in de opmaak naar de Klimaatvisie en ook de RES'en wederom hebben wij u geïnformeerd over de elektriciteitsvraag in de hele regio. En daaruit blijkt dat de elektriciteitsvraag vele malen hoger is dan dat we ooit kunnen opwekken, en dat geldt natuurlijk ook voor Ridderkerk. En daardoor zijn we natuurlijk vooral afhankelijk van bovenregionale ontwikkelingen. Dus in deze regio zullen we eerder elektriciteit moeten importeren waarbij wij warmte over hebben. Dus de realisatie van duurzame energieprojecten is niet zozeer vraag gestuurd omdat we al weten dat we daar een tekort hebben, maar staat het landschap centraal. Dus we kijken naar een draagkracht van het landschap. En zo wordt momenteel ook de kansenkaart ontwikkeld. Dus we pakken de kaart van Ridderkerk en we kijken: wat is landschappelijk nu passend voor de gemeente Ridderkerk, en waar kunnen we dan duurzame energie opwekken? En daarvoor hebben wij natuurlijk ook een zonneladder ontwikkeld. Dat gaf wethouder Japenga net ook al aan. Dus die geeft er prioriteiten aan, en die geeft aan dat we dus allereerst inzetten op het op daken, en dan langs infrastructuur, en dan pas het buitengebied. En wat we nu vaak merken is dat ontwikkelaars met vragen naar de gemeente toekomen: ik wil graag een zonnepark realiseren. Wij willen graag wat meer sturend gaan zijn. Dus door de ontwikkeling van de kansenkaart willen we dus gericht aangeven: deze plekken vinden wij passend voor duurzame energieopwekking. En we proberen natuurlijk op die manier ook de markt wat meer uit te gaan dagen, dus wat meer te gaan sturen. Dus dat wat betreft de vragen over: is het vraag gestuurd? Dan is het antwoord eigenlijk nee. Het is meer gericht op wat het landschappelijk aan kan met de voorwaarde dat het het landschap moet verbeteren of behouden. De kwaliteit van het landschap, bedoel ik dan. En wat betreft de windturbines in Nieuw Reijerwaard. Daar ligt natuurlijk een vergunning voor drie windturbines, voor 3 megawatt met een hoogte van maximaal 150 meter, uit mijn hoofd. Dat betekent er zijn niet zo heel veel windturbines voor, dus er valt één windturbine onder. Dat is 147 meter om precies te zijn. En vanwege die vlieghoogte en langs de A16, die vliegtuigen aannemen, kunnen de windturbines daar niet hoger. Elders in de regio op provinciaal gebied gaat het wel gebeuren. Er wordt dan gekeken: kunnen we hogere windturbines plaatsen? Overigens is dan maar de vraag of de provincies zegt: u mag er dan ook minder plaatsen, want dat is denk ik ook een politieke discussie, dat ze hoger kunnen, en er meer opgewekt kan worden, kan een gemeente natuurlijk ook op het bordje krijgen. Dan worden het er evenveel, maar dan ook hoger. Maar precies in Ridderkerk kan dat niet vanwege de ligging naast de A16.

De voorzitter: De vraag was of Ridderkerk van drie naar twee windturbines kan?

Mevrouw Rombouts: Ja.

De voorzitter: Dus het antwoord...

Mevrouw Rombouts: Het kan dus wel. O, ja, excuus. Ja, sorry. Het kan dus wel, maar dan moeten ze dus hoger worden, omdat we moeten voldoen aan de megawatt die we hebben afgesproken met de provincie. Dus wij hebben een regionaal convenant. Daar moeten we 150 megawatt voor opwekken met elkaar. Dus als we maar

twee windturbines gaan realiseren dan moet het dus meer megawatt worden. Meer megawatt betekent een hogere windturbine, en dat kan niet in Ridderkerk. Zo bedoelde ik het.

De voorzitter: Dan is het antwoord helder. De heer Breeman, wilt u hier nog heel kort op reageren? Heel kort?

De heer Breeman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor nu dat de windturbines hoger moeten worden, en dat zou ik nog eens technisch uitgezocht willen hebben, want ik begrijp met de nieuwe generatie windturbines die een hogere efficiëntie hebben dat het niet noodzakelijk is om hogere turbines te hebben.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts, denk ik, zou daar eventueel nog informatie naar de raad gestuurd kunnen worden?

Mevrouw Rombouts: Ja, dat kan.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Breeman: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Slaa, Partij 18PLUS, ik heb een paar keer uw handje gezien. Heeft u nog wel of geen vraag? Wat ik zou u niet graag willen overslaan.

De heer Slaa: Dat vind ik hartstikke aardig, voorzitter. Dank u wel. Nee, ik had eigenlijk een vraag aan de commissie, maar ik weet niet of u dat toestaat?

De voorzitter: Ik ben nu nog in een goede bui, dus ik sta het nu toe.

De heer Slaa: O, dank u wel. Nou, het sentiment wat ik een beetje proef is een beetje weerstand tegen de kansen die er liggen voor zon, en ik begrijp dat sentiment niet helemaal. Want wij hebben een aantal commissies geleden, het was geen commissievergadering, maar een commissiebijeenkomst, waren er een aantal raadsleden – en ik zal ze niet bij naam noemen – die heel concreet een masterplan wilden met de vraag uit ons gebied, en een inventarisatie van de kansen die in ons gebied liggen. Nu zit de wethouder hierzo die een inventarisatie heeft gemaakt van de kansen die in ons gebied liggen, namelijk zon. Mevrouw Rombouts geeft aan dat we kijken naar de kansen die het landschap biedt en welke bronnen we daar kunnen inzetten om energie op te wekken, en dan zitten we gelijk in de weerstandsmodus. Volgens mij is dit niet het moment waarin er voorkeursrichting wordt gepusht, maar waarin de kansen gewoon worden bekeken. Of ik begrijp het sentiment niet helemaal, of we zitten misschien met z'n allen een beetje in de weerstand. Maar ik zie dat mijnheer Piena daar wat van vindt.

De voorzitter: Ik ga mijnheer Piena niet het woord geven, evenmin de heer Soffree. Het debat gaan we in de raadzaal voeren. Dus als elke partij de gevoelens van de heer Slaa mee wil nemen kan die in de raadzaal hierop antwoorden. Nu vanavond gaan we dat niet doen, want het is voor technisch inhoudelijke vragen en het gevoel is nog steeds niet technisch, en misschien wel inhoudelijk weer op een andere wijze. Dus dan ga ik...

De heer Piena: Heel kort, voorzitter. Dan wil ik u toch voorstellen om raadsleden of commissieleden niet de gelegenheid te geven, en mijnheer Slaa maakt er geweldig gebruik van. Doet hij hartstikke goed. Weet ik te waarderen, maar dat zal dan ook niet mogen...

De voorzitter: Dat klopt.

De heer Piena: Dus in het vervolg... Is dat ook voor onze commissieleden zo?

De voorzitter: Nee.

De heer Piena: Dan moeten we ons daar niet toe laten verleiden. Dank u wel.

De voorzitter: Dat lijkt een goed plan. Helemaal gelijk, maar vooraf kon ik ook niet inschatten wat er te berde gebracht zou worden. Voor hetzelfde geld was het wel een technisch inhoudelijke opmerking richting de commissie. Maar de heer Slaa heeft het inmiddels gedeeld, dus bij een volgend agendapunt gaan we dit niet doen. Blijft de commissie van mening dat het ter debat gaat, en hoeveel tijd wil men daaraan besteden voor de eerste termijn? Kan ik daarvoor suggesties horen?

De heer Breeman: Wat mij betreft 10 minuten.

De voorzitter: Wat mij betreft... Is dat de heer Breeman?

De heer Breeman: Ja, dat heeft u goed gehoord, inderdaad. CDA.

De voorzitter: Ja, dat weet ik dat u van het CDA bent.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man? Even nog graag uw microfoon.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik zit met de handjes te goochelen. Het is een ander handje. Voor mij zou het 4 minuten mogen.

De voorzitter: 4 minuten? Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: 2 minuten, voorzitter, lijkt ons mooi.

De voorzitter: De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: 3 minuten.

De voorzitter: Even kijken. De heer Slaa, Partij 18PLUS?

De heer Slaa: Ik sluit mij aan bij de heer Piena, 2 minuten.

De voorzitter: De heer Soffree, had ik u al gehoord? PvdA. Even graag met de microfoon aan.

De heer Soffree: 3 minuten lijkt mij prima.

De voorzitter: Dan zou ik uit kunnen gaan van een gemiddelde van 3 minuten? Dat is 11 maal 3 dus, de heer Slingerland, totaal debattijd 1 uur?

De heer Slingerland: Ik denk het wel. Als de commissie het daarmee eens is.

De voorzitter: Als de commissie het ermee eens is dan gaan we voor de Klimaatvisie, debattijd totaal is in tweede termijn 1 uur.

6. Regionale Energiestrategie 1.0

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 6, de Regionale Energiestrategie. Ook dit punt is het voorstel om het ter debat te laten gaan. Is de commissie het daarmee eens? Ik zie vooralsnog geen... De heer Alkema, ChristenUnie.

De heer Alkema: Voor de ChristenUnie zal het ter vaststelling kunnen, voorzitter.

De voorzitter: Dat is het. De heer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Ja, ik probeerde bij het vorige agendapunt al een handje op te steken, maar dat blijkt niet helemaal te werken. Maar ik kan me voorstellen dat voor GroenLinks geldt dat we een bijdrage doen die op het vorige en dit agendapunt slaat, dus dat we één bijdrage daarin gaan maken. Dus dan...

De voorzitter: Ik vraag me af of dat handig is voor de raadvoorzitter. Het is zo al lastig in de commissie met deze twee onderwerpen. Dus als u het ook nog in de raad in één onderwerp gaat doen dan wordt het heel verwarrend. Ik zou het afraden, maar dat is mijn persoonlijke mening.

De heer Ros: Oké. Ik probeer alleen de agenda wat praktischer te maken, maar...

De voorzitter: Die snap ik. Even kijken, de heer Slaa, Partij 18PLUS?

De heer Slaa: Ja, voorzitter, Partij 18PLUS heeft waarschijnlijk het idee om een motie in te dienen, dus ik denk dat het dan ter debat moet.

De voorzitter: Dan gaat het sowieso ter debat. Oké, dan is het voor nu... De heer Piena, VVD.

De heer Piena: Ja, en dan sluit ik mij aan bij de heer Slaa. Misschien met dezelfde motie, dat weet ik niet, maar ook de VVD is voornemens een motie in te dienen.

De voorzitter: Dan hoeven we daar nu verder geen discussie meer over te voeren. Dan kunnen we nu alleen nog maar technische en feitelijke vragen stellen. Dan wil ik graag eerst de portefeuillehouder wethouder Japenga het woord geven.

De heer Japenga: Ja, dank u wel, voorzitter. Momenteel buigen raden, staten en waterschapsbesturen in Nederland zich over de Regionale Energieplannen waar aan de afgelopen jaren in de 30 regio's is gewerkt. Hard gewerkt, moet ik zeggen. We hebben de raad ook steeds in de afgelopen, pak en beet twee jaar, meegenomen in diverse bijeenkomsten om de informatie te delen en ook om input op te halen. Plannen die bieden kansen om als regio te verduurzamen en vanuit de eigen krachten te werken en een betrouwbare, veilige en schone energievoorziening, want dat dat wat we wensen en dat voor iedereen in de regio. In 2030 zorgen de RES'en voor het opwekken van tenminste 35 terawatt duurzame energie op land. De RES 1.0 levert het overzicht van het wat, het hoe en het waar. Hoeveel energie gaan we opwekken en waar denken we dat te gaan doen? En natuurlijk de aanpak voor warmte en de rol voor duurzame brandstoffen. Nou, dat zijn er 3, 4 onderwerpen die zo in de RES, de grote brokken om het zo maar te zeggen, benoemd worden. En dat alles is bedoeld om te komen tot een halvering van de uitstoot in 2030. Nou, de vorige agenda hebben we daar ook al het een en ander over gezegd. De gemeenten, waterschap en de provincie nemen uiterlijk 1 juli een besluit over de RES 1.0. Daarmee komen de eerste reacties en besluiten van volksvertegenwoordigers binnen en daarmee ook de eerste aandachtspunten zoals de provincie die aangeeft geen nieuwe windlocaties te willen

met de Delftland enzovoorts. Zo zijn er wat meer onderwerpen waarvan nu op basis van een RES 1.0 wordt gekeken wat is goed en wijs. Daarom is het ook goed dat de RES 1.0 ook over twee jaar alweer gevolgd wordt door een RES 2.0, omdat ontwikkelingen doorgaan en inzichten worden ververst en vernieuwd. Ontwikkelingen gaan door. Vorig jaar heeft de raad haar wensen en bedenkingen gegeven. De Raad van Ridderkerk heeft dat ook gedaan. Er zijn diverse zaken aangebracht. Die hebben wij ook meegenomen naar de regio, en ik moet zeggen dat heeft ook geleid tot aanpassingen in de RES op diverse momenten, en ook in de beantwoording is aangegeven waar het af en toe ook heeft geleid tot aanpassingen in de tekst. In dat opzicht is er al heel veel werk ook vanuit de raad gestoken in de RES. Zoals gezegd om de twee jaar wordt het ook herzien met inzichten van dat moment, en dat is ook goed. Voorzitter, tot zover even mijn intro.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Japenga. Dan is nu het woord aan de commissie. Wie wil daarover het woord? De heer Piena, VVD, heeft als eerste het handje opgestoken, dus die krijgt als eerste ook het woord.

De heer Piena: Bijna een spel wie mag als eerste drukken en wie mag als eerst. Helemaal goed, voorzitter, dank u wel. Ik heb echter slechts één vraag voor de wethouder. Er ligt nu een voorstel waar alle partijen zoals gemeentes, waterschappen, provincie het liefst eenzelfde besluit over nemen. Maar over dit voorstel kunnen echter verschillende partijen ook amendementen indienen, moties indienen en dat betekent dat wij als gemeente Ridderkerk op dit moment daar ging kennis van kunnen nemen. En het komt niet uit mijn koker, maar de VVD Zoetermeer en Zó! Zoetermeer, een lokale partij, hebben dit onderwerp behandeld afgelopen week, en die hebben een motie ingediend om te kijken of ze bijvoorbeeld het besluitvormingsproces kunnen splitsen. En dat betekent bijvoorbeeld als de RES 2.0 komt dat we eerst het voorstel zien als alle afzonderlijke waterschappen, provincies en gemeenten en dat daar eventueel moties en amendementen op ingediend kunnen worden, en dat er in tweede instantie dan, als het nog een keer in de raad komt nadat er een beoordeling is geweest over al die moties en amendementen, zodat we ook allemaal weten wat er gebeurt en of we het daarmee eens zijn. Zou de wethouder indien de VVD Ridderkerk daar een motie over zou indienen ziet hij dat zitten en heeft hij een beetje dezelfde gedachtegang hierover? Dat was mijn technische vraag, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Ik ben er helemaal stil van, mijnheer Piena. Ik zit nog een beetje in dubio of het inderdaad een daadwerkelijk technisch inhoudelijke vraag is. Maar goed. Ik vraag even de wethouder om hierop te antwoorden.

De heer Japenga: Zal ik proberen het antwoord te geven, voorzitter? Het gaat over de RES 2.0, hé? Dit, waar we het vanavond over hebben, is de RES 1.0, dus het zou goed zijn om daar de focus op te leggen. Maar u kunt natuurlijk wel altijd... Kijk, waar het om gaat is dat de RES 2.0 ook weer het proces kent. We hebben RES 1.0 moeten uitvinden. Onderweg hebben wij het moeten uitvinden: hoe doen wij dat zo goed mogelijk, hoe betrekken we onze raden, hoe betrekken we alle belanghebbenden? Nou, met de RES 2.0 weten we ook weer wat meer. En ik zeg niet zomaar dat is een heel goed idee, want dat kan ik niet helemaal overzien. Maar als het zo is dat daarmee de besluitvorming beter wordt dan is dat een optie, maar dan moet je even goed naar kijken of het er beter van wordt. En dat is de vraag. We willen ook... Een 2.0 komt alweer over twee jaar, dus dat gaat ook weer heel snel, maar we kunnen daar in de regio in ieder geval... Ik kan het als suggestie meenemen om het in de regio te bespreken, maar dat is het voor nu even, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dus eigenlijk is het geen technisch inhoudelijke vragen met betrekking tot de RES 1.0, maar wellicht scheelt het nu wel werk voor de VVD om geen motie te maken. Ik wil graag de raadsvergadering straks verkorten. De heer Piena, VVD.

De heer Piena: Dat begrijp ik, voorzitter. Ik ga graag met u mee als we het kunnen verkorten. Helemaal goed. Ik ben het niet helemaal mee eens, want het is wel degelijk iets wat we meegeven over het proces, en daar gaat de RES 1.0 ook over uiteindelijk. En dit is het moment om ook de verbeteringsvoorstellen voor het vervolg te doen. En daar was het meer om te doen. De techniek zat er meer in of de wethouder zich in die techniek zou kunnen vinden. En ik begrijp dat hij hier geen uitspraak over doet. Het was ook een beetje een beeldvorming, maar dan heb ik gelijk de andere commissieleden in de gedachtegang van de VVD meegenomen met mijn technische verzoek of zij hierover mee willen denken, en als ze het ermee eens zijn, of in gezamenlijkheid de wethouder kunnen ondersteunen bij zijn RES-plannen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Soffree, PvdA.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie vragen. Hoe hard is de stelling dat bedrijven verplicht zijn om in de RES-vorm straks om niet af te staan? Is dat al wettelijk geregeld of in hoeverre is dat hard? Dat is de eerste vraag. En de tweede vraag. Het zorgen voor voldoende draagvlak bij de bevolking is een pittige opgave. Wanneer wordt daar met betrekking tot de RES 1.0 naar de inwoners toe direct gecommuniceerd? En de derde vraag is. Er wordt steeds aangegeven dat inwoners en ondernemers straks relatief niet meer gaan betalen voor hun energie. Maar dat er extra kosten voor hen mee gemoeid gaan is ook duidelijk. Denk aan een nieuwe kookplaat en oven, nieuwe installaties. Waarom wordt daar niet openlijk over gecommuniceerd? Dat zijn mijn drie vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga, kan ik u het woord geven?

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Vragen over de RES-warmte die schuif ik even door. Maar ik kan wellicht ingaan op de vraag wanneer we over de RES 1.0 communiceren. Kijk, wat we nu gaan doen over twee weken stellen we zowel de Klimaatvisie... De raad stelt de Klimaatvisie vast als de RES, en ik denk dat je dan in samenhang moet communiceren waarbij het ook voor inwoners moet verhelderd worden hoe het één zich tot het ander verhoudt. En laten we wel wezen, naarmate het dichterbij de inwoners komt, bij de eigen straat of de eigen voordeur, als je dat kan informeren dan is dat ook voor onze inwoners het meest prettig. Het is ook prettig om te weten waar het grotere geheel ligt. Dus ik denk zodra deze voorstellen zijn vastgesteld dat we daar ook volop over gaan communiceren. Uw vraag over de betaalbaarheid, over kosten. Nou, de transitie gaat jaren duren. En het is natuurlijk zo je moet praktisch kijken naar dingen. En als je... U noemt het voorbeeld van de kookplaat, de inductiekookplaat. Kijk, als je van plan bent je keuken te vernieuwen dan is dat ook het moment om een kookplaat erin aan te brengen, dus doe het op natuurlijke momenten. Sluit aan bij de natuurlijke momenten waarop je toch al van plan was zaken te veranderen. En dat zal niet altijd voorkomen, maar kijk daarnaar. En het is ook zo dat het... Kijk, rond de kosten en betaalbaarheid daar gaan we ook niet de mooie verhalen over ophangen: het is allemaal al geregeld of het is allemaal in orde. De Warmtevisie hebben we daar ook iets over gezegd. Dan gaan we in elke wijkplan ook dat aspect heel nadrukkelijk onderzoeken en benoemen: wat betekenen al die kosten? Hoe ziet het dan voor de inwoners eruit? En dan is voor ons steeds één van de eerste zaken die op die agenda staan is betaalbaarheid. Dus weet dat dat steeds terugkeert zowel een de RES is betaalbaarheid op nummer één, maar ook in onze Warmtevisie, maar ook in de wijkplannen wordt dat een zeer belangrijk aspect. En weet dat we dus, naarmate we dichterbij de inwoners komen, daar ook volop over communiceren. En we hebben niks te verbergen, zeg ik altijd maar, maar we weten ook een aantal dingen nog niet. Maar dat is ook het spanningsveld waar je met elkaar in zit. We willen zo goed mogelijk communiceren (niet hoorbaar) is één van de moeilijkste dingen die we kennen, dat weet ik. Daar gaat ook al heel snel weleens wat mee mis, maar het is gewoon goede informatie geven. Voorzitter, de andere vraag die schuif ik graag even door.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat de heer Soffree wil reageren, maar ik wil graag eerst even mevrouw Rombouts het woord geven.

Mevrouw Rombouts: Ja, dank u wel, voorzitter. Dan de vragen hoe hard het is voor bedrijven om hun RES-warmte om niet beschikbaar te stellen voor een Regionale warmte-infrastructuur. Nou, zoals ook in de RES 1.0 staat, het havenbedrijf bijvoorbeeld, Rotterdam, zit aan tafel bij de RES1.0, maar qua aard en omvang wat er precies in welke temperatuur eruit komt bij het Havenindustriële complex is nog onzeker, en daarmee dus ook wel de afspraken die er nog moeten komen over tegen welke prijs die dan vrijkomen. Bij de RES 1.0 zijn natuurlijk eerst wel inventarisaties gemaakt hoe zo'n regionale infrastructuur eruit zou kunnen zien. Daar zit een kleine businesscase berekening ook al onder, maar het gaat meer over scenario's. Dus hoe zou zo'n regionale infrastructuur - of structuur moet ik eigenlijk zeggen – eruitzien? Waar gaat het lopen, en langs welke gemeente komt deze? En ja, hoe meer we daar verder inkomen - maar dat vraagt echt nog wel langere tijd richting RES 2.0 - hoe meer duidelijkheid is qua omvang, qua aard, maar natuurlijk ook qua businesscase. En in de RES 1.0 spreken we af met het Havenindustriële complex dat we dat in de RES 2.0 gaan concretiseren.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Rombouts. De heer Soffree, u wilde hier nog kort op reageren?

De heer Soffree: Ja, dank u wel, voorzitter. Even kijken, hoor. Ik heb als voorbeeld genomen kookplaat en oven, die koop je niet voor drie of vier jaar, maar die koop je voor langere tijd. Dus lijkt het mij handig dat inwoners van Bolnes nu al weten: heb je een nieuwe kookplaat nodig koop dan een inductiekookplaat. En dat bedoel ik met het communiceren met de bevolking. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog vragen vanuit de commissie? Nee? Er staat al inzet ter debat. Er zijn in ieder geval 1, wellicht 2 moties aangekondigd. Hoeveel tijd denkt men nodig te hebben voor de eerste termijn? De heer Piena, VVD, u heeft de motie aangekondigd, du hoeveel tijd denkt u nodig te hebben?

De heer Piena: Nou, als de hele raad gelijk ja zegt, 2 minuten, voorzitter. Wat zeg ik? 2 seconden. Maar dat verwacht ik niet, dus een kleine toelichting 1 tot 2 minuten.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. De heer Rottier, SGP?

De heer Rottier: 2 to 3 minuten, voorzitter.

De voorzitter: De heer Soffree, PvdA?

De heer Soffree: 3 minuten lijkt me voldoende.

De voorzitter: Zijn er verder nog andere fracties die meer dan 3 minuten nodig denken te hebben? Dan komen wij bijna alweer op een uur uit. Dat zou voor de totale debattijd... Wederom een uur. Is de commissie het daarmee eens? Ik zie de heer Piena enigszins...

De heer Piena: Ja, voorzitter. Getal cijfermatig ben ik het helemaal met u eens, maar ik zie het allemaal een beetje uit de hand gaan lopen als dit al de tweede keer een uur wordt, en ook nog het aantal onderwerpen wat we te behandelen hebben. En ik hoor maar twee partijen zeggen 3 minuten, en we hebben 11 partijen. Misschien kunnen wij het na 45 minuten proberen. Zo dwingen we ons ook zelf om wat efficiënter te praten. Niet zoals u ziet nu heel uitgebreid, maar heel kort en krachtig. Dus mijn voorstel, als de rest van de commissie zich erin kan vinden, probeer het op 45 minuten.

De voorzitter: De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Voorzitter, daar kan ik mij in vinden, want ik denk dat we toch een zekere overlap met het voorgaande agendapunt. Dus dat je die tijd ook in totaal kan bezien, en dan denk ik dat 60 plus 45 voldoende is.

De voorzitter: Lijkt mij op zich ook, maar de commissie gaat erover, niet de voorzitter. Maar ik ben blij dat u daar zo'n positieve feedback op geeft. De heer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het al zover uitgediept is met zoveel ervaring en zoveel meetings dat we het met 2 minuten kunnen afronden. Dus 45 minuten lijkt mij een goed beeld, ja.

De voorzitter: Prima. De heer Alkema, ChristenUnie.

De heer Alkema: Dank u wel, voorzitter. 5 minuten prima. Wellicht dat de ChristenUnie ook 1 minuutje nodig heeft.

De voorzitter: Nou, dan zetten we het op drie kwartier, maar beperk uzelf. Wellicht kan het zelfs dan nóg wat korter worden. Dan, mijnheer Slingerland, als u wilt noteren drie kwartier dan houden wij het voorlopig hierbij.

7. Krediet ten behoeve van aankoop cumulatief preferente aandelen Stedin

De voorzitter: Dan ga ik graag over nu gelijk naar het volgende agendapunt. Agendapunt 7, krediet ten behoeve van aankoop cumulatief preventie de aandelen Stedin. Staat ter debat, dus dat betekent ook weer technisch inhoudelijke vragen als de commissie het ermee eens is. Zijn er partijen die vinden dat het ter vaststelling kan? Of is een ieder het mee eens dat het ter debat gaat? Ik zie geen handjes opsteken, dus dan technisch en feitelijke vragen voor nu. Dan wil ik heel graag portefeuillehouder, de heer Oosterwijk, het woord geven.

De heer Oosterwijk: Dank u wel, voorzitter, en dat doe ik vanzelfsprekend ook graag. Net als in 43 andere gemeenten ligt de vraag voor of, en zo ja op welke wijze, in te stappen op de vraag (niet hoorbaar) Stedin. En Stedin is ons Stedin. Het college stelt voor om dat te doen. Dus daar positief op in te gaan naar rato van onze aandeelhouderspositie zoals we die op dit moment ook hebben, ergo met een factor 1. En daarmee wordt de balanspositie van Stedin versterkt op grond waarvan Stedin dan weer tegen gunstige voorwaarden haar financieringen kan aantrekken. En daarmee nemen wij, en dat is dan ook het voorstel, ook verantwoordelijkheid voor ons Stedin en de grote opgave waarmee zij zich gesteld zien. En daar hebben we net al een klein beetje iets van gehoord ten aanzien van een toekomstbestendige energie-infrastructuur. Achterliggende periode heel veel overgesproken. Dit vraagstuk heeft zich al heel wat maanden geleden aangediend, maar in die tussenliggende periode is daar ook, als het gaat om voorwaardelijkheid, het een en ander gewisseld tussen de aandeelhouderscommissie, die de vertegenwoordiger is van de aandeelhouders, versus Stedin om ook de positie van de aandeelhouders ook gewoon een stukje te verstevigen ten aanzien van de extra instap in Stedin. U heeft daar in alle stukken de weerslag van gezien, en ik ben zeer benieuwd hoe deze commissie hier tegenaan kijkt. En ik wil de commissie ook nog wel complimenteren voor het feit dat u ook de tijd en de moeite heeft willen vinden, een x aantal personen uit uw midden, om de informatiebijeenkomsten die voor raadsleden ook zijn belegd daadwerkelijk bij te wonen. En het viel daarbij op dat Ridderkerk goed vertegenwoordigd was. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is nu het woord aan de commissie. Zijn er commissieleden die vragen willen stellen aan de portefeuillehouder? Technisch inhoudelijke vragen. Dan ga ik nu als eerste het woord geven aan de heer Soffree, PvdA.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. Waarom klopt Stedin aan bij de gemeentes en niet bij het rijk? Ik vind het een heel vreemd verhaal wat ik te horen heb gekregen tijdens de informatieavond. Het rijk heeft toegezegd om de netwerkbeheerders te compenseren, maar voor hoeveel en wanneer is onbekend. En het geld is nu nodig en daarom wordt er een beroep gedaan op de gemeentes. Ja, ik vind het een vreemde gang van zaken. Maar ja, wat daar precies achter speelt weet ik niet, maar ik heb zoiets we worden nu gewoon gedwongen om aandelen aan te schaffen waar we in principe helemaal geen plannen toe hadden. Kan de wethouder dat toelichten?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Oosterwijk, kunt u hierop antwoorden?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter. Bedankt voor de vraag, mijnheer Soffree. Een vraag die mij natuurlijk ook beziggehouden heeft in de achterliggende periode waarom onze rijksoverheid voor een aantal hele relevante vraagstukken toch een hele terughoudende houding aanneemt als het gaat over het over de bühne komen met de benodigde financiële middelen. Dat is een breder vraagstuk of een bredere kwaal, zou je haast kunnen zeggen, want we weten natuurlijk met elkaar dat ook op het sociaal domein dat opgaat op dezelfde manier. Dat er, als het gaat om de vraagstukken rondom de Omgevingswet, zaken bij de gemeente worden neergelegd zonder daarbij adequaat financiering te bieden. En ja, op het moment dat je als – ik noem het maar even BV Nederland – al hele stevige ambities hebt en uitspreekt en overeenkomt dan zal het ook met zich mee mogen brengen dat de rijksoverheid daar ook verantwoordelijkheid voor neemt en daarvoor over de brug komt. Tegenovergestelde is op dit punt in ieder geval het geval. En tegelijkertijd is de urgentie om, vanuit Stedin gezien, de investeringen te doen ook gewoon te hoog. Daarbij gaat het niet alleen over het verzwaren van netwerken daar waar bijvoorbeeld energietransitie steeds verdergaande beweging maakt, maar het gaat er ook simpelweg om datgene dat nieuw gebouwd wordt aan de kant van woningen, soms hele grote wijken bij elkaar of bedrijventerreinen - nou, we hebben er eentje vrij dichtbij Ridderkerk liggen - om die, zeg maar, op een goede manier te kunnen bedienen. Dus de urgentie is gewoon te hoog. En financieringsbehoefte die erbij aan de orde is die ook nog eens een keertje veel groter en hoger dan het bedrag waar we het vanavond met elkaar over hebben. Het bedrag is slechts bedoeld om de balanspositie van ons Stedin te versterken zodat zij tegen de meest gunstige voorwaarden hun financiering op de kapitaalmarkt kunnen bewerkstelligen. Wij hebben het vooral met elkaar gezien dat er een korte termijn en een middellange termijn is. En voor de korte termijn ligt deze vraag nu voor zoals het voorligt, een kapitaalbehoefte van 200 miljoen. En op het middellangetermijnperspectief is het natuurlijk, wat u terecht aanmerkt, ook wel een hele belangrijke notie om met de rijksoverheid en Stedin doet echt met haar andere netwerkbedrijven daar erg haar best voor om dat beter op die Haagse agenda te krijgen en daar ook kleurenplaat te bekennen. Al was het maar bijvoorbeeld om het reguleringskader een stuk passender te maken ten opzichte van wat het nu is. We zullen het er nu mee moeten doen. En op deze manier hebben wij als aandeelhouders uitgesproken verantwoordelijkheid te willen nemen voor die grote opgave die er ligt die natuurlijk ook in het belang van onze inwoners en onze bedrijven. Het is wat het is, en daarmee hebben wij het op dit moment doen, en we kunnen daar niet van weggijken of weggelopen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga graag naar de volgende. De heer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik had een aantal schriftelijke vragen ingediend en de antwoorden ook gezien, waarvoor dank. Ik had naar aanleiding daarvan nog een vraag. Uit antwoord 3 lijkt ik te

lezen... Ik had een vraag gesteld over: wat zit nu in de toekomstige investering van warmtenetten? Maar nu lijkt het erop, als ik het zo lees, dat Stedin ook de beoogde beheerder of leverancier, aanlegger is van de toekomstige warmtenetten ook in onze regio. En mijn vraag is: is dat zo of zijn er mogelijk straks nog andere bedrijven, instanties of zo die warmtenetten gaan aanleveren of aanleggen in onze regio en die dan misschien ook nog bij ons als gemeente aankloppen: joh, kunnen jullie ook nog een bijdrage leveren daarin?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja, ik kan dan natuurlijk een heel verhaal over opbouwen, maar dan ga ik mij op het spreekwoordelijke gladde ijs begeven. Ik zal in algemene zin daarvan kunnen opmerken dat het volgens mij een uitgemaakte zaak is wie er bij ons in de regio uiteindelijk de warmtenetten gaat exploiteren als ze er komen op een bepaalde manier. Ik denk dat daar op allerlei manieren verschillende type bedrijven wellicht in zouden kunnen stappen. Maar misschien kan de heer Kolf daar nog een soort ultiem goed antwoord op formuleren? Ik stel vooral vast dat de kapitaalbehoefte die op dit moment geadresseerd is richting de aandeelhouders van 200 miljoen voor de korte termijnopgave gaat, en dat er echt nog een grotere opgave voorligt. We hebben met elkaar kunnen lezen dat dat uiteindelijk om bedrijven zou kunnen gaan van 750 miljoen tot 1 miljard extra benodigd eigen vermogen tot 2030. En dat is natuurlijk ook afhankelijk van A, bijvoorbeeld ook kijkend naar de vraag van de heer Soffree, hoe ons rijksoverheid instapt, hoe het reguleringskader eruit komt te zien, en hoe ook uiteindelijk het tempo van de investeringen zich gaat ontwikkelen naar de komende tijd toe. En we zullen met elkaar, denk ik, dit onderwerp dus nog wel een keertje extra terug gaan zien in de komende jaren in welke vorm dan ook.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kolf, wilt u nog kort wat toevoegen?

De heer Kolf: Ja, ik kan er eigenlijk niet zoveel aan toevoegen. Die warmtenetten maken onderdeel uit van het niet-gereguleerde deel, en ik heb daar geen verder beeld bij welke bedrijven daar dan bij te pas komen, dus ik kan alleen maar zeggen dat we dat dan eventueel na kunnen vragen, maar dit is wat er bekend is.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan ga ik nu graag over naar de heer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ik heb alles proberen te begrijpen en te lezen, en ik heb een technisch vraagje aan de wethouder als u mij toestaat. Waarin wij 2 miljoen... Zoveel. Aandelen in Stedin kopen. Hoe kunnen we dat dan financieren? Ik begrijp dat dat vanuit de algemene middelen is, maar is dat dan dat wij bijvoorbeeld een lening daarvoor afsluiten om dat te financieren of gaat gewoon onze financiële positie 2 miljoen naar beneden of trekken wij daarvoor geld aan? Dat is eigenlijk mijn vraagje.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oosterwijk?

De heer Oosterwijk: Dat is een heldere vraag, voorzitter, van de heer Ros.

De heer Ros: (niet hoorbaar) komt, misschien meer komt.

De heer Oosterwijk: Voorzitter, ik kon het laatste gedeelte van de vraag van de heer Ros niet verstaan.

De voorzitter: De heer Ros?

De heer Ros: Voorzitter, ook richting de toekomst, omdat er misschien meer financiering nodig is.

De voorzitter: Oké. Helder. De heer Oosterwijk, kunt u hierop antwoorden?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter. Ik zal de heer Ros in algemene zin kunnen verwijzen naar het antwoord op vraag 2 van de ChristenUnie, want die gaat op dezelfde manier daarop in. In algemene zin zou je kunnen stellen dat, als het gaat om onze financiële positie, de liquiditeitspositie heb ik het dan over, even heel zwart-wit geformuleerd, ons bankboekje gewoon een positief saldo op dit moment hebben zodat we op deze manier daar gewoon – je zou kunnen zeggen out of pocket – op die manier op in kunnen stappen. En op het moment dat wij dat doen dan hebben wij met twee dingen te maken in het financiële overzicht. Aan de ene kant levert het verhaal rendement op, een baat, met zoveel woorden. En daartegenover staat dan een last, omdat we met onze interne rekenrente een bedrag aan rente aan dit financiële beslag moeten toekennen. Nou, en het saldo daarvan levert nog een bescheiden plus op. Dan op enig moment zal onze bankrekening wat naar beneden gaan. Dat is ook helemaal niet zo erg, want dan kunnen wij een lening aantrekken en de lasten die daarmee samenhangen die komen uiteindelijk in onze exploitatie weer terug. Dus in die zin het is niet zo dat we nu ineens gaan interen op onze algemene reserve, want daar staat het echt los van.

De voorzitter: De heer Ros, ik zie u knikken, dus ik ga ervanuit dat uw vragen voldoende beantwoord is? Dan ga ik nu graag over naar mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u. Ik was het scherpje even kwijt. Ik heb die bijeenkomst ook bijgewoond van Eneco... Van Stedin. Daaruit bleek dat ze 44 gemeenten benaderen voor aandelen voor een groot deel in ons gebied, in het noorden van het land en ergens richting Amsterdam. Blijkt dat ze ook een heel groot gebied bijna heel Zeeland gaan bedienen. Alleen loopt dat een beetje via overnames, dus iets minder rechtstreeks. Maar in Zeeland gaan ze geen aandelen uitgeven op voorhand. Dat houden ze pas achterhand als ze tekortkomen. Kan de wethouder ook bij Stedin erop aandringen dat ze daar gewoon ook bij Zeeland aan gaan kloppen om daar aandelen uit te geven, want straks krijgt Zeeland bekabeling van Stedin waar wij eigenlijk de aandelen voor kopen, dus het kapitaal voor starten. En het lijkt mij een beetje een kromme beweging. Ja, hoe staat de wethouder daarin?

De voorzitter: U buigt het nog net op tijd...

De heer Oosterwijk: Voorzitter, ik heb het grootste gedeelte...

De voorzitter: Mijnheer Oosterwijk, u buigt het net op tijd om naar een vraag, dus kunt u daarop antwoorden?

De heer Oosterwijk: Ja, en die vraag heb ik wel gehoord, maar het grootste gedeelte van het betoog niet, want dat had waarschijnlijk met de verbinding met mij te maken. Maar hoe dan ook, ik snap de vraag. Het is inderdaad zo dat Stedin voor een deel, of deeltje, ook actief is in gebieden waar geen aandeelhouders op dit moment gevestigd zijn. Tegelijkertijd, en dat is ook onderkend, en ook in de achterliggende maanden echt wel links en rechts over tafel gegaan dat wij er alleen voor willen kiezen in deze fase om het vraagstuk ook nog wel maximaal overzichtelijk te houden en de vraag simpelweg te stellen aan de aandeelhouders zoals ze nu op dit moment worden gekend. En dat kan ook als je kijkt naar, laat ik het zo zeggen de omvang van de vragen die is gesteld, die 200 miljoen, dan is dat ook op zich heel verklaarbaar. Er is ook al opgemerkt ook wel in de stukken, en dat is ook denk ik in de besprekingen waar u dan bij ben geweest veel aan de orde geweest dat als het gaat om de additionele behoefte op de middellange termijn wel degelijk overwogen wordt om ook nieuwe aandeelhouders aan te trekken. Bijvoorbeeld of misschien wel juist bij voorkeur in die gebieden waar Stedin ook feitelijk actief is. Daarbij moeten we ons natuurlijk wel realiseren dat daarmee ook een ander effect zou kunnen optreden namelijk de verwatering van de huidige aandeelhouderspositie van de zittende

aandeelhouders. Nou, dat is echt wel iets wat je met elkaar goed moet doorleven, omdat dat ook simpelweg raakt aan toekomstig te ontvangen dividend. Hoe lager je relatieve aandeelhouderspositie is, het raakt uiteindelijk een keertje aan je dividendpositie. Dus dat zal als een apart vraagstuk in de komende tijden echt nog wel weer op tafel gaan komen en met name om dan te doorleven: oké, wat betekent die verwatering nu? En als je al die vraag aan andere partijen wilt stellen wil je dan niet tegelijkertijd ook de mogelijkheid blijven bieden aan huidige aandeelhouders om hun relatieve aandeelhouderspositie op peil te houden? Maar uw appél is helder en is ook in die zin bekend. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu heel graag overgaan naar de heer Breeman, CDA Ridderkerk.

De heer Breeman: Ja, dank u wel, voorzitter. Twee korte vragen. De eerste vraag is wat de wethouder ook aangeeft, en eigenlijk op het vervolg van Björn: waarom gaan wij financieren uit eigen middelen? Dat is mijn eerste vraag. En waarom stel ik deze vraag? We zien, zeg maar, een bepaalde trend op de kapitaalmarkt dat de rentes neigen te stijgen. Dan zou ik eerder een voorkeur hebben om het gelijk direct af te hatchen, dan heb je ook een bepaald bedrag in je handen. Doe je dat eerst uit eigen middelen en later afhatchen op de kapitaalmarkt dan kan het wel eens een beetje knel komen te zitten. Dus dat is vraag één. Vraag twee is, we hebben heel veel geld nodig. Is er ook een optie dat Stedin bijvoorbeeld in de private markt geld zou kunnen ophalen, en zo ja, is er dan een risico dat die sector de zeggenschap zou kunnen krijgen over Eneco terwijl wij daar middelen ingebracht hebben?

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk, zou u hierop willen antwoorden?

De heer Oosterwijk: Ja, dat ga ik proberen te doen, voorzitter. De eerste vraag. Ik denk dat wij, als het gaat om de volgorde van dingen, er vooralsnog wel echt voor willen kiezen om niet zomaar geld aan te trekken of dat dan een... Als er dan natuurlijk geen kort geld is maar wat langer geld is waar je gewoon simpelweg nog een rentevergoeding op betaald, 0,6% is dat volgens mij op dit moment – heb ik vandaag even nagevraagd – daar waar je gewoon ook op je bankrekening hebt staan, zeg maar even simpel, en ook zelf zou kunnen inzetten. Dat laat onverlet dat wij natuurlijk - je zou kunnen zeggen dagdagelijks – de ontwikkelingen volgen als het gaat om de rentestand. En dat wij ook bij afwegingen iedere keer weer die renteafweging maken: ja, moet je nu geld aantrekken kort of lang, ja, dan wel nee? En wat is daar het juiste moment door enzovoorts. Daar zijn mensen ook wat dat betreft heel kien op vanuit de organisatie om dat gewoon op de meest goede manier ook goed te doen. Zoals het nu voorligt ten opzichte van dit voorstel is aan de orde, en met de wetenschap van vandaag, om daar simpelweg vanuit onze eigen bankrekeningen, noem ik dat maar eventjes, de middelen ter beschikking te stellen. Als dat over een aantal weken, als het uiteindelijk finaal zijn beslag moet gaan krijgen nadat er ook in de aandeelhoudersvergadering uiteindelijk een positief besluit op is genomen, anders blijkt te zijn, ja, dan zullen we naar de wetenschap van dat moment op de meest handige manier handelen. En u zult daar dan uiteindelijk ook natuurlijk de weerslag van zien als het in de P&C cyclus ook zijn slag krijgt. Dat is de eerste vraag. De tweede vraag is, als ik het goed begrepen heb in ieder geval, zou de kans kunnen bestaan dat de aandeelhouders karakteristiek, wat nu, zeg maar, vooral uit overheden en gemeentes bestaat, ook uit andere type aandeelhouders zou kunnen bestaan? Een open vraag op dat punt. In zekere zin denk ik dat dat goed is om te zien dat in de huidige situatie waarbij het eigenlijk alleen maar gemeentes zijn die ook aandeelhouders zijn en ook vanuit met name die maatschappelijke context ook erg gedacht wordt: Stedin is van ons, Stedin doet het voor onze inwoners, doet het voor onze bedrijven, en daarom stappen we er of een bepaalde manier in. Dat kan natuurlijk wel heel andere karakteristiek krijgen als je andere aandeelhouders gaat krijgen. En, nou, ik hoef niet op die situatie vooruit te lopen, maar ik denk dat het wel een van de dingen is waar u me ook gewoon goed mee helpt door deze opmerking te maken. Want

het is natuurlijk relevant dat je geen gedoe in je eigen aandeelhoudersvergadering krijgt, omdat de motivatie om aandeelhouder te zijn heel erg uiteen gaat lopen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Breeman, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord?

De heer Breeman: Ja, heel helder. Dank u wel.

De voorzitter: O, kijk. Hartstikke mooi. De heer Piena, VVD Ridderkerk.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. Op dit moment hebben we al een aandelenkapitaal in Stedin. Als we preferente aandelen gaan aankopen dan betekent dat wij een vast dividend krijgen van 3%, preferent. Dat wil niet zeggen dat je dat in jaar x krijgt, maar het kan ook later uitgekeerd worden. Maar betekent als we de preferente rente niet betaald kunnen krijgen door de resultaten van Stedin dat dat ook invloed heeft op het dividend van onze gewone aandelen? En op dit moment hebben wij in onze begroting een x bedrag, een paar ton, aan dividend van Stedin zitten. Dus mijn vraag is: wat betekent dit voorstel nu voor het rendement op de gewone aandelen die we hebben? En de tweede vraag is wat op pagina 4 van het raadsvoorstel staat dat de verkrijgingsprijs van deze cumulatieve preferente aandelen op onze balans worden opgenomen. Hartstikke mooi. Maar daar staat tevens bij: er zal niet op afgeschreven worden. En dat triggerde mij even, want stel nu dat Stedin minder waard wordt? De marktwaarde is altijd lastig te bepalen (niet hoorbaar), maar stel dat die nu onder die verkrijgingsprijs komt? Ik mag toch aannemen dat de gemeente Ridderkerk een neerwaartse bijstelling gaat doen, en een verlies neemt op dat moment vanwege ons voorzichtige boekhouden? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Piena. Dan wil ik heel graag de heer Oosterwijk het woord geven.

De heer Oosterwijk: Ja, de heer Piena is altijd ook van de mooie en ook van de leuke vragen. En dan moet ik echt wel even over nadenken: hoe ga ik daar op een goeie manier op antwoorden? En ik hoop daarbij de plank niet mis te slaan. Ik denk dat de techniek... Om maar even op de eerste vraag in te gaan die de heer Piena schetst juist is. Het zou zo kunnen zijn dat op enig moment het jaarresultaat het niet mogelijk maakt om die uitkering op de cumulatief preferente aandelen uit te keren in enig jaar. En het cumulatieve element zit er dan natuurlijk in dat je dan niet botte pech hebt en de volgende ronde weer op 0 vergeet, maar dat er dus in principe cumuleert naar opvolgende jaren daar waar die ruimte op enig moment weer ontstaat. Dat is één. En het is ook duidelijk dat de kapitaalstorting die wordt gevraagd vanuit de Stedin (niet hoorbaar) met zich meebrengt dat er gewoon simpelweg ook extra last ontstaan in dit punt wat dan ten koste gaat van het rendement of de uit te keren winstpercentage. Dus die volgorde is helemaal juist, en dat is ook zuiver. Het tweede punt is daarbij op het moment dat je heel veel investeert zou het, zeker in de situatie van Stedin, kunnen betekenen dat je uitkering van je reguliere dividend natuurlijk heel erg onder druk komt te staan. Maar wij hebben in de achterliggende periode daar echt al een afslag gedaan op datgene wat wij normaliter vanuit Stedin aan dividend meerjarig als trend zagen. Dat is al naar beneden bijgesteld. En we hebben ook in de achterliggende periode daar natuurlijk wel op doorgevraagd, ook bij Stedin: ja, hoe zie je dat nu eigenlijk je toekomstige dividendontwikkeling, regulier? En daar zie je dat ze eigenlijk wel schetsen: ja, dat zal wel een verhaal van meer ups en downs zijn waarbij het niet zo alleen maar is van we are going down, maar ook wel het ene jaar minder is, en het volgende jaar weer wat meer in wordt voorzien enzovoorts. En we hebben ze vooral opgeroepen om daar zo goed en zo kwaad als het kan wel de lobby meer steady dividend uit te concluderen. Vooralsnog zien wij geen aanleiding om verdergaand in onze begrotings sfeer naar beneden te gaan, maar op het moment dat het evident wordt in de gesprekken met Stedin dan zullen we dat gewoon via de reguliere wijze in de P&C cyclus natuurlijk ook uiteindelijk weer verder gaan verwerken. Dat is één. Twee,

een technische vraag, is op zijn plek in deze commissie. Hoe ga je dan met de situatie om dat als de waarde van de cumulatief preferente aandelen zodanig uiteindelijk naar beneden gaat dat die onder de, ik noem het maar eventjes: de prijs komt waarvoor je het uiteindelijk in je boeken hebt staan? Ik denk dat de opmerkingen zoals die in de stukken staat vooral, maar dat zijn even mijn woorden dan, uitgaat van de normaliter situatie. Dat je in beginsel gewoon niet afschrijft op deze balanspost die hiermee ontstaat. En daar waar er bijzondere omstandigheden zouden gaan zijn die dat in disbalans brengen dan kan ik me voorstellen dat daar ook een uitzondering op die regeling aan de orde gaat zijn, maar laat ik daar niet al te stevige uitspraken op doen. Wellicht kan de heer Kolf mij aanvullen, en anders kom ik daar met alle plezier even op terug om juist voor die situatie even precies te schetsen hoe dat dan uitwerkt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kolf, kan ik u het woord geven?

De heer Kolf: Ja, je hebt het goed vertelt Marco hoe dat gaat dat die balans en standaard doe je niet afschrijven, want het blijft gewoon zijn waarde houden. Uiteraard kunnen er altijd bijzondere omstandigheden zijn, en ja, dan zou Stedin failliet moeten gaan bij wijze van spreken. Maar goed, het is een heel theoretisch verhaal of ontbonden zouden moeten worden. Dan moet je wat met die aandelen gaan doen. Of dat er andere bijzonderheden van afwaardering zijn, en als wij daar zelf dan niet opletten dan zal de accountant daar ons wel attent op maken, maar dat gaat echt om een hele bijzondere situatie. Die kans dat dat gebeurt wordt heel klein geacht.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Kolf. De heer Piena, is daarmee uw vraag voor nu voldoende beantwoord?

De heer Piena: Het laatste antwoord zeker. De eerste toch nog even voor de helderheid. De aankoop van preferente aandelen kan ertoe leiden dat het dividend wat we nu op de gewone aandelen krijgen gewoon een stuk lager wordt, en dat risico dat calculeren we in, of zeggen: oké, dat hoort erbij, dat is all in the deal?

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk?

De heer Oosterwijk: Ja, dank u, voorzitter. Er ontstaat in principe gewoon een soort nieuwe bedrijfslast die ten koste gaat van het reguliere winstsaldo op basis waarvan dividenduitkering plaatsvindt, dus die constatering is juist.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie voor de rest geen handjes meer. Dan hebben we aan het begin al aangegeven dat het inzet is ter debat. Hoeveel minuten denkt men nodig te hebben voor de eerste termijn? Ik wil heel graag handjes zien. En de heer Piena is wederom als eerste. Net kon ik er nog onderuit om u als laatste het woord te geven. Eens kijken of het nu ook gaat lukken. Ja hoor, ik ga de heer Kooijman als eerste het woord geven. ChristenUnie.

De heer Kooijman: Hoog in, voorzitter. 1 minuut.

De voorzitter: Kijk. Als de rest u dan gaat volgen dan ben ik ontzettend blij met u. Dan wil ik graag de heer Breeman nu het woord geven.

De heer Breeman: Ik ben niet altijd een volger, maar deze keer wel. 1 minuut.

De voorzitter: Kijk, nu komen we ergens. De heer Kardol, SGP.

De heer Kardol: 1 minuut ook, prima.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, 2 minuten, want als je met 1 minuut iets te laat inhaakt is een minuut voorbij. 1 minuut is niks, hé?

De voorzitter: Ja, 1 is bijna al: goedenavond, voorzitter. 2 minuten. Even kijken. De heer Soffree.

De heer Soffree: 1 minuut is voldoende.

De voorzitter: Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Wat mij betreft 1 minuut, voorzitter.

De voorzitter: Is er nog iemand die meer wil dan 1 minuut, want anders ... Mijnheer Piena?

De heer Piena: Nee, voorzitter, maar wel met een toevoeging. Met mevrouw Van Nes-de Man ben ik het mee eens dat de raadsleden mij niet zullen onderbreken, want ja, dan is een minuut zo voorbij. Dat zou wel jammer zijn.

De voorzitter: Ja, maar dat is aan de voorzitter. Daar kan de commissie niks van vinden.

De heer Piena: Nee, maar de collega's...

De voorzitter: Dus of u zegt 1 minuut of u zegt 2 minuten. U blijft hangen. Ja?

De heer Piena: Nee, maar ik zei mijn collega-raadsleden bij deze wel. Dus ook voor mevrouw Van Nes-de Man wilde ik deze oproep doen, maar 1 minuut, voorzitter, helemaal geweldig. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zou dat betekenen dat wij 12 minuten nodig hebben. Zullen we het op een kwartier zetten? Ik denk dat dat logischer is. Dan weet ik zeker dat mevrouw Van Nes-de Man waarschijnlijk uit kan praten zonder in de rede gevallen te worden. Dan zet ik het als iedereen verder voor is op 15 minuten. Dan is het inmiddels 10 voor 10. Is er behoefte aan een korte schorsing, want we hebben nog het een en ander op de agenda staan. Ik zie een paar mensen knikken. Het is 10 voor 10. 5 voor 10 weer aanwezig? Gaat dat lukken? Dan zie ik u graag over ruim...

Schorsing

Einde schorsing

De voorzitter: Ik zie de één na de andere weer terugkomen. Dat is mooi. Dan wil ik zo graag de vergadering weer voortzetten. Het wordt al een latertje, dus ik wil als eerste mijn verontschuldigen aan de heer Meij geven, want die is helemaal naar het gemeentehuis gaan lopen, en dan moet hij nog zo lang wachten. Had hij iets langzamer kunnen wandelen.

8. Verordening Stimuleringslening Duurzaamheid Ridderkerk

De voorzitter: Inmiddels is het 5 voor 10, dus ik ga nu graag door naar agendapunt 8, verordening Stimuleringslening duurzaamheid Ridderkerk. De inzet staat nu ter vaststelling. Is de commissie het daarmee

eens? Ik zie geen handjes, dus dan kan er informatie uitgewisseld worden. Hoef ik ook iets minder streng te zijn. Dat scheelt dan ook wel weer op dit late tijdstip. Wethouder Meij, mag ik u als eerste het woord geven?

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. We hebben het over de startnotitie Ecologie, toch? Want u slaat anders een punt over over de Nota stimulering duurzaamheid.

De voorzitter: Nee, ik heb volgens mij de verordening Stimuleringsregeling duurzaamheid Ridderkerk. Die staat bij mij als agendapunt 8. Anders ben ik verkeerd geïnformeerd. Dat kan ook heel goed.

De heer Meij: Want die is volgens mij voor...

De heer Japenga: Voor mij.

De heer Meij: Voor Marten Japenga.

De heer Japenga: Dat klopt.

De voorzitter: Dan gaat er iets niet goed. Dan wil ik heel graag de heer Japenga het woord geven. Mijn excuses, mijnheer Meij.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Ik zat al klaar. Eerder in 2019 is de lopende verordening door de raad vastgesteld. En de regeling was in eerste instantie voor non-profit organisaties zoals verenigingen, scholen en Verenigingen van Eigenaren. Later zijn ook de particuliere eigenaren erbij gekomen en eraan toegevoegd. En daarbij komt dat er een aantal onduidelijkheden zaten in de verordening waarom we het nu gaan aanpassen zodat die weer helemaal up to date is. En ik kan zeggen dat in de praktijk deze regeling ook heel goed werkt zeker sinds ook de particulieren daaraan mee kunnen doen. Dus wat dat betreft zijn wij er heel blij mee, en nu moeten we even wat puntjes op de i zetten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Japenga. Ik moet mijn excuses aanbieden, want ik heb gewoon mijn blaadje verkeerd om liggen, dus vandaar dat het mis ging bij mij. Het woord is dan nu aan de commissie. Ik zie het handje van de heer Mijnders, CDA Ridderkerk. Ik wil u graag het woord geven.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. En uw excuses zijn geaccepteerd, hoor. Ik heb één vraagje aan de wethouder. Bij andere gemeentes zie je bij de duurzaamheidslening dat ze die ook beschikbaar stellen voor mensen die een huurwoning hebben. Dan moeten ze dan toestemming hebben van uiteindelijk wel de eigenaar. Heeft het college het overwogen om dat ook toe te passen op deze duurzaamheidslening, en zo nee, op welke grond dan van welke voordelen, van welke nadelen zien jullie daarin? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga?

De heer Japenga: Voorzitter, daar hebben we het niet over gehad. We hebben dit geregeld voor de particuliere woningen, dus het antwoord daarop: daar hebben we het niet over gehad, en we hebben het ook niet geregeld. Dus dat is het.

De voorzitter: De heer Mijnders, is dat voldoende antwoord op uw vraag?

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Zou het voor de wethouder mogelijk zijn of het ambtelijk apparaat om dat het de aankomende week eens te bekijken, en daar de voor- en nadelen voor op papier te zetten? Als het niet mogelijk is kan het wat later, hoor. Maar als het mogelijk is, graag. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga?

De heer Japenga: Ja, voorzitter. We gaan in ieder geval een poging doen om dat even op een rij te zetten, dus daar zullen we zeker naar streven. Dus ja.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. De heer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het was een hele serie vragen die ik had ingediend voorafgaand aan deze commissie. En ik had ook het idee dat ik voor dit onderwerp een vraag had ingediend, maar het zat niet bij de antwoorden. Toen ging ik nog eens kijken, en toen bleek dat ik het niet verstuurd had. Het voordeel is wel dat ik de vraag nu kan voorlezen netjes. Het is er gelukkig maar één vraag. Er was wat onduidelijkheid over het feit of er al dan niet kosten waren verbonden aan het afsluiten van een stimuleringslening door particulieren, en dat wordt nu verhelderd. Voor particulieren zijn er geen kosten verbonden. Ik lees in artikel 12 de kenmerken voor een zakelijke stimuleringsregeling dat er kosten zijn verbonden aan het afsluiten van een lening. Er wordt echter niet gemeld wat de maximale omvang van deze kosten zijn. Mijn vraag is: waarom is dat niet aangegeven in de verordening? Wat is de reden daarvan?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, ik kijk even naar de heer Van Baars of hij daar een antwoord op heeft.

De voorzitter: De heer Van Baars.

De heer Van Baars: Een goedenavond. Ja, dat komt omdat we de verordening wat algemener hebben geschreven, omdat er ook wel eens wat wijzigingen in zitten, vanuit de SVn ook. En anders blijven we die verordening aanpassen, dus vandaar. Maar het zit zo rond de 1,5% eigenlijk van de totaalsom.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kooijman, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord? U steekt uw handje op, dus ik neem aan dat u wilt reageren?

De heer Kooijman: Ja, nog heel even kort. Ik weet uit ervaring dat het voor particulieren wat onduidelijkheid met zich meebracht zeker als je zo'n verordening zit door te nemen en denkt: ja, moet ik dan betalen, hoeveel is dat dan? En uiteindelijk blijkt dat het voor particulieren dan niet geldt, maar ik kan me voorstellen dat die onduidelijkheid er dus voor ondernemers voor de zakelijke markt ook zal zijn, dus die zullen ook wel willen weten: waar moeten we rekening mee houden? En natuurlijk kunnen ze vast bellen en dan krijgen ze te horen: het zal waarschijnlijk zo'n 1,5% op dit moment zijn. Maar ik kan me voorstellen dat het prettig is om dat gewoon helder vooraf te hebben als je gewoon zelf aan het informeren bent of op de website aan het lezen bent. Dus ik vroeg me toch af of het in ieder geval op de website, daar waar informatie te vinden is, dat ook wat duidelijk aangegeven kan worden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga, wilt u dan nog kort wat opzeggen?

De heer Japenga: Ja hoor. Een goede suggestie, voorzitter.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan wil ik graag nu het woord geven aan mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Simpele vraag: is er al veel gebruik gemaakt van de regeling?

De voorzitter: Dat is inderdaad een hele goede, korte vraag. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Wij hebben een jaar of drie geleden bijna 3 ton in het potje gestopt, en het is zo eind vorig jaar hebben we nog een keer dat bedrag toegevoegd dat is ook lood. Het is een recupererend fonds, dus er beginnen nu ook bedragen weer terug te komen, dus het is alleen... mijn intro zei, sinds we voor particulieren hebben beschikbaar gemaakt is het hard gaan lopen, dus het is een uitstekende, succesvolle regeling.

De voorzitter: Dank u wel. Ik neem aan dat uw vraag daarmee beantwoord is, mevrouw Van Nes-de Man. Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Piena, VVD Ridderkerk.

De heer Piena: Dank u wel, voorzitter. Er is een aanpassing gedaan in deze verordening door artikel 4 het bedrag eruit te halen, want dit zou het mogelijk maken om makkelijker de verschillende leningen te laten overlopen van links naar rechts. Maar als ik naar de tekst kijk dan zie ik dat de raad voor de werkingsduur van deze verordening een bedrag daarvoor beschikbaar stelt. En dat betekent dat wij tussentijds niet kan verhogen bijvoorbeeld. En u geeft zelf al aan: nou, het is een groot succes. Even wat mooier gemaakt misschien dan u zelf gezegd heeft. Dus mijn vraag is: voldoet de wijze waarop deze aanpassing heeft plaatsgevonden in artikel 4 wel aan het doel wordt bereikt moet worden?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Het is zo dat er wat overloop is van het ene potje... We hebben meerdere potjes, de starterslening, de blijverslening en daar is wat uitwisseling tussen geweest, dus er is niet binnen dat volume uitwisseling geweest, laat ik het zo maar even zeggen. En als het goed is hebben we daar u als raad daar ook over geïnformeerd, maar dat zou ik even moeten nagaan.

De voorzitter: De heer Piena, VVD.

De heer Piena: Ja, voorzitter. Dat verhaal dat klopt, dat begrijp ik. Maar wij stellen met deze verordening een duurzaamheidspotje vast. En dat doen we één keer. Dat doen wij bij een begroting voor de hele periode, en laten we zeggen het is een half miljoen. En dat kunnen we dan niet meer wijzigen. Maar dat betekent ook dat je in je overheveling, wat ik net al aangaf, dan kun je dat misschien intern dan wel bij SVn onderling uitwisselen, maar stel nu dat ik het potje wil verhogen naar 1 miljoen? En dat ga ik niet bepleiten, laten we dat even vooropstellen. Ik zie mijnheer Oosterwijk al een beetje denken: nou, nee we blijven... Ik wil naar een miljoen. Maar dat kan dan niet meer, want ik heb als raad voor deze verordening vastgesteld dat ik maar een half miljoen daarin mag stoppen voor duurzaamheid. En dan kan ik het niet uitwissen, dus ik twijfel er dus aan of deze aanpassing door alleen het bedrag eruit te halen voldoende lucht geeft om bedragen te wijzigen. En ik doe even het klemmende verzoek om daar juridisch toch nog eens een keer goed naar te kijken. Want anders snijden we onszelf in de vingers. Tenminste, de messen die we mee moeten werken.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja, voorzitter. Dat is altijd goed om, denk ik, nog eens goed naar te kijken, maar we hebben het hier over de gemeentelijke rekening van het SVn en dat gaat om het totaal van de financiële middelen. Zo hebben we het opgevat. Dus ik kan nog even naar de heer Van Baars kijken of hij aanvullingen daarop heeft, maar het gaat om het volume bij SVn, zo heb ik het begrepen.

De voorzitter: Dan ga ik graag nog even het woord geven aan de heer Van Baars.

De heer Van Baars: Ja, dat klopt. Het gaat over het totaal volume. Er kan dus ook terug worden geschoven naar de andere potjes, de starterslening of de blijverslening. Dat zijn die andere twee. Maar ik vind het wel een terechte vraag om het toch ook nog even met juridische zaken nog een keer helder af te stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat de heer Piena nu voldoende beantwoord is. Blijft de commissie van mening dat dit ter vaststelling gaat? Dan hoef ik hier geen tijd voor te rekenen, want dat is makkelijk.

9. Startnotitie Visie op ecologie

De voorzitter: Dan ga ik graag over naar agendapunt 9 Startnotitie Visie op ecologie. Er staat nu... Het voorstel is om het ter debat te laten gaan. Is de commissie het daarmee eens? De heer Piena, VVD.

De heer Piena: Voorzitter, wat de VVD betreft mag het ter vaststelling.

De voorzitter: Excuus. Het staat ook ter vaststelling. Sorry, ik moet even wennen aan de wijze waarop iets geformuleerd staat. Dus ter vaststelling, of iedereen het daarmee eens is? Mevrouw Van Nes-de Man?

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik denk aan een uitgebreide stemverklaring. Iets langer als 1 minuut.

De voorzitter: Ja, oké. De heer Slaa, 18PLUS.

De heer Slaa: Ja, voorzitter. 18PLUS ook graag een kleine bijdrage willen doen, maar ik denk in de lijn van mevrouw Van Nes-de Man.

De voorzitter: Dus een bijdrage in de zin van een uitgebreide stemverklaring?

De heer Slaa: Ja, alstublieft.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. De SGP is voornemens om een motie in te dienen, en ik zou graag een kleine bijdrage kunnen leveren om die motie toe te lichten van maximaal 2 minuten.

De voorzitter: Dan wordt de inzet sowieso ter debat, en dan denk ik dat we eerst eventjes de portefeuillehouder aan het woord moeten laten. Vervolgens wij gewoon de vragen stellen, en aan het eind van de rit gaan kijken hoeveel tijd voor nodig hebben. Ik denk dat dat de meest handige route is. Dan wil ik nu heel graag het woord geven aan wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Tijdens de bespreking van de Groenvisie is door de raad nadrukkelijk gevraagd om toch een verdere verdieping aan te brengen op de onderdelen water, blauw zeg maar, en ecologie. De Startnotitie Water hebben we al in de raad besproken. Die wordt eind van dit jaar of begin

volgend jaar, is later aangeboden aan de raad. Want de bedoeling is eigenlijk dat we de Visie op water en de Visie op ecologie in samenhang brengen met de Groenvisie dat het dus als één gezamenlijk document, dus samenhangend naar voren wordt gebracht. Wat is de bedoeling van de Visie op ecologie? Dat gaat met name om extra aandacht voor de biodiversiteit, dus aandacht voor de diversiteit van ons groenonderhoud. Het gaat over ook om de belevingswaarde te verhogen, maar het gaat bijvoorbeeld ook over hoe gaan we verder om met het onderhoud. We hebben het nu vaak over maaibeleid, moet er wel gemaaid worden. Er is ook al een suggestie geweest landelijk: moet je in de maand mei bijvoorbeeld niet je gras eigenlijk niet maaien om insecten meer kans te geven? Nou, in die Visie komen dat soort zaken ook aan de orde. We hebben nu sinds een jaar een ecooloog ook op verzoek van de raad. Die heeft er toch dacht ik vaak om gevraagd. De gemeente dacht eerst dat het ook misschien niet zo nodig was, maar ik moet zeggen de ecooloog heeft zijn visitekaartje afgegeven. Het is wel degelijk nodig denk ik om dat allemaal goed te doordenken en ons onderhoudsprogramma qua Groen ook vanuit ecologisch oogpunt nog eens een keer goed te bezien. De lijn is ook dat er natuurlijk per wijk een quickscan gaat maken om per wijk de natuurwaarde in beeld te brengen. Dat we ook weten: wat zijn de sterke punten en de minder sterke punten? En als laatste punt wat ook heel belangrijk is bij die Visie op ecologie is met name die interne participatie. Het is ook heel belangrijk dat ons Groenbeleid maar ook andere zaken goed doordacht worden vanuit ecologisch standpunt. Maar uiteraard gaan we natuurlijk ook met de interne stakeholders aan de slag, samenwerking zoeken, waterschap, Rijkswaterstaat, maar ook de woningbouwcorporaties. Voorzitter, dat evenals aftrap voor deze Visie.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er vanuit de commissie vragen? De heer Slaa, u heeft het langst uw handje omhoog. Partij 18PLUS.

De heer Slaa: Excuus, voorzitter. Ik zou heel wat positiefs willen vertellen en vragen, maar dat was echt een foutje.

De voorzitter: Gelukkig ben ik niet de enige vanavond die een foutje maakt kennelijk, dus vandaar. Dank u wel voor uw steun. De heer Mijnders, CDA Ridderkerk.

De heer Mijnders: Ja, dank u, voorzitter. En ik hoop deze avond foutloos door te komen, maar ik ga mijn best doen. Ik heb twee vragen aan de wethouder. Een, is het doel van deze Visie ook van deze Startnotitie straks om ook te kijken naar de biodiversiteit Ridderkerk. Dus het kijken van wat voor soort bomen we hebben, wat voor soort bloemen, wat voor soort dieren en dan ook kijken: welke zijn nu belangrijk, welke zijn nu bijzonder? Ik heb twee weken geleden een rondleiding gehad in de Gorzen en heb ik ook geleerd waar je blijkbaar een heel bijzonder bloemetje daar hebben staan die eigenlijk bijna nergens anders groeit. Kijkt de ecooloog, kijkt deze Visie daar ook naar: welke planten zijn nu erg bijzonder in Ridderkerk en welke dieren, en kunnen we die nog beter behouden, versterken? En het tweede is... Ik denk dat het... Maar even voor de zekerheid. Het CDA heeft eerder aandacht gevraagd voor exotische planten en dieren in het water hier onder andere in Ridderkerk, en dat het ook wel tot problemen kan leiden. Wordt het ook meegenomen in deze Visie? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel. Ja, ik kan heel erg kort zijn, mijnheer Mijnders. Het zijn terechte vragen. Allebei de antwoorden zijn ja. Daar hebben we de ecooloog echt voor nodig. Die gaat het allemaal in kaart brengen. Dat is best een hele klus, dus je zou het heel graag willen, maar hij is er heel serieus mee bezig. Al die zaken komen aan bod, zeker nog van de eerste vraag: wat is het belangrijk, wat is minder belangrijk, waar hebben we eigenlijk veel meer behoefte aan, en hoe moet je dat dan onderhouden? Nou, door soms wel te maaien,

niet te maaien. Nou, daar zit ook toch een stukje verkeersveiligheid bij natuurlijk dat je soms wel iets moet maaien bijvoorbeeld langs een fietspad, maar de rest laat het alstublieft groeien en tijd waardoor al die insecten een kans krijgen. Maar ook inderdaad die exotische, exoten zoals we dat zo noemen, die worden inderdaad in kaart gebracht en we willen juist vooral die inheemse zaken natuurlijk stimuleren. En het gaat met name ook om de diversiteit. Dus dat het al die zaken, dat het niet een monocultuur wordt. Maar u heeft gelijk dat zijn juist de belangrijke aspecten waar de ecooloog naar kijkt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Mijnders knikken, dus de vraag lijkt voldoende beantwoord. Dan wil ik nu graag het woord geven aan mevrouw Dirks, GroenLinks.

Mevrouw Dirks: Ja, dank u wel, voorzitter. Allereerst heel erg bedankt voor het beantwoorden van mijn vragen. Sorry dat mijn camera trouwens uitstaat, maar die doet het nu niet meer omdat ik zoveel keer ben uitgelogd tijdens deze vergadering. Ik heb nog wel een vraag, want in mijn schriftelijke vraag stelde ik de vraag hoe het prijskaartje wat bij groen zou worden gehangen in elkaar zit? Welke waarde krijgt zo'n prijskaartje precies? Want het lijkt mij heel moeilijk om dat in te schatten.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij?

De heer Meij: Ja, volgens mij komt het dacht ik uit de Groenvisie. Ik weet niet of het ook in de Visie op ecologie slaat. Maar wat de achterliggende gedachte is. Ik sjacher wat, hé? Dat we soms wat achteloos voor iets wat moet gebeuren bomen kappen. En dat we denken: nou ja, dat groeit wel weer of we gaan het herplanten. Maar eigenlijk is de achterliggende gedachte dat we gewoon in euro's uit gaan rekenen wat een boom kost uiteraard, maar ook wat het waard is. Als je kijkt naar de afvang van CO2. Als je kijkt naar de gezondheidsaspecten die ermee te maken hebben dat mensen van gelukkiger en gezonder leven in een groene omgeving. Dat is best een hele lastige operatie, maar als je op een gegeven moment weet dat je niet een boom van € 60 kapt, maar dat je een boom kapt van € 15.000 of misschien wel meer. Als je al die andere maatschappelijke waarden toch probeert door te rekenen dan bedenk je je misschien wel twee keer om te makkelijk een boom te kappen. Volgens mij is dat een beetje de redenering. En nogmaals, er zitten natuurlijk allemaal haken en ogen aan, maar dat zal natuurlijk allemaal nog een keer moeten worden gecertificeerd. Maar dat is de gedachte dat we eigenlijk niet zo makkelijk meer een boom kappen. En als we doen dat we weten wat we, zeg maar even, over de balk gooien.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dirks, is uw vraag daarmee voldoende beantwoord?

Mevrouw Dirks: Ja, ik wil alleen meegeven dat misschien ook wel juist de andere kant op kan gaan. Dat het juist goedkoper uitkomt dan dat het eigenlijk is is dat groen makkelijker over het over gezien kan worden. Misschien moet dat even blijven hangen, Maar ja, dat is ook misschien iets waar je vanuit kan gaan.

De voorzitter: Kijk, dat geven we de wethouder mooi even mee nu. Dan wil ik nu graag wel het woord geven aan mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u, voorzitter. Ik juich het aannemen van de ecooloog enorm toe. Dat je een keer bekijkt wat de wethouder aangeeft wat groen waard is, en wat veel meer waard is dan de aanschafwaarde van alleen een boom onderschrijf ik ook. Weet je daar bewuster. Maar als je daar echt een prijskaartje aan wilt gaan hangen en je moet daar uren in gaan stoppen, dan zou ik zeggen: stop dat geld liever daadwerkelijk in groen. Dus ik vraag me even af wat dan die toegevoegde waarde echt is als je zegt: we gaan berekenen hoe de belevingswaarde van een boom is? Want de een beleeft het zus, en de ander zo. Dan vraag

ik me even af wat nu de toegevoegde waarde is om hier een Startnotitie op te maken? Dat is helemaal prima, maar stop het gewoon in het Groenbeleid. En wat voegt de Startnotitie te doen, en komt er dan dus gewoon een of andere notitie uit nog straks? Dat is mij niet helemaal duidelijk. Ik krijg een beetje het idee het wordt een papieren tijger.

De voorzitter: Wethouder Meij? Hebben wij naast een ecologie zo meteen ook een tijger in Ridderkerk?

De heer Meij: Voorzitter, over die toerekening van waarde. Kijk, dat gaan we natuurlijk niet allemaal zelf doen. Eigenlijk is dat een landelijke aanpak. Dus het zal straks meer zijn dat je bepaalde euro's kan toerekenen aan een bepaalde type boom, omdat al die maatschappelijke en gezondheidsaspecten zijn meegerekend, maar dat gaan we niet hier zelf doen in onze eigen tijd. Dus het gaat ook nog wel even duren, maar het is gewoon een denkrichting, ook nog even naar mevrouw Dirks toe, om juist de andere kant op te redeneren dat het niet een boompje is van € 30, maar dat er dus gewoon veel meer maatschappelijke waarde aan zit. Maar dat gaan we niet allemaal uiteraard zelf berekenen. U vraagt die Startnotitie, daar is niet eigenlijk om gevraagd. De Groenvisie ging natuurlijk heel erg over het groenonderhoud, maar dat was ook duidelijk een keuze toen geweest. Maar het ging ook om blauw. Er werd ook gevraagd van de visstand, van een heleboel andere zaken waar we het toen de vorige keer over hadden in januari, maar het gaat ook over ecologie, die diversiteit. Dat wordt hier, denk ik, veel meer uitgediept, echt een verdiepingsslag op de Groenvisie, zeker geen papieren tijger. Nou, we gaan op 10 juli, dacht ik, bijvoorbeeld de herinrichting van het Oosterpark bespreken. Want dat was ook één van de vragen die schriftelijk is gesteld: moeten we nu wachten tot die Visie eind van dit jaar, waarschijnlijk begin volgend jaar met de raad besproken wordt? Nee, want die ecooloog doet meer dingen dan een Startnotitie schrijven. Juist bij die hele herinrichting van het Oosterpark is die ecologische Visie eigenlijk al losgelaten op die herinrichting. Dus het is zeker geen papieren tijger. Daar wordt eigenlijk al volgens principes ... Eigenlijk al die uitgangspunten die we binnenkort met de raad gaan bespreken. Dus het is echt de bedoeling om het te concretiseren en dat heeft ook best wel consequenties, wat ik net zei, voor het maabeleid, voor het onderhoud van het groen, echt allemaal dat soort zaken, de biodiversiteit. Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Meij. Dan wil ik graag het woord geven aan de heer Soffree, PvdA Ridderkerk.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik heb drie vragen. Welk gewicht gaat er gegeven worden aan de ecologie, en wat het verschil met de huidige situatie? Waarbij we bij nieuwbouwprojecten bijvoorbeeld ... Daar wordt vooraf ook al een ecologisch onderzoek gedaan. Tweede vraag: worden de plaatselijke natuurorganisaties, gezien hun kennis en ervaring, betrokken bij de inventarisatie van de ecooloog en bij de quickscan per wijk? En de derde vraag is: op welke momenten worden bewoners en ondernemers betrokken, en wat is de relevantie van hun inbreng? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Meij. Ik zie u schrijven, dus ik wacht even tot u klaar bent. Ja.

De heer Meij: Ja, ik moest nog even opschrijven. Welk gewicht wordt er gehecht aan ecologie? Dat moet natuurlijk allemaal blijken. Dat zal de raad natuurlijk straks als eerste kunnen controleren, wat is nu het verschil na een of twee jaar? Maar ik zeg ik u ook heel erg al toe bijvoorbeeld bij het Oosterpark gaan we dat eigenlijk al merken. Daar al is geredeneerd: wat gaan we daar nu doen? Nou goed, u moet de stukken nog krijgen. Ik denk dat het volgende week naar de raad komt. Het is niet simpelweg, zeg maar, waar we een boom kappen gaan we elders alleen maar weer een boom planten. Daar zit echt nu een ecologische gedachte achter, dus welk gewicht hoort eraan? Een fors gewicht. Maar je moet ook altijd een balans zoeken, want als je in de cijfers alleen maar ecologische uitgangspunt hanteert, er hangt natuurlijk ook een balans van recreatie. Maar

ik merk zelf, maar u kunt straks beoordelen bijvoorbeeld bij het Oosterpark of dat dan terecht is, dat er eigenlijk al een fors gewicht wordt gehecht aan die ecologische uitgangspunten. Uiteraard wordt de Natuurvereniging erbij betrokken. Er staat een heel rijtje ook, maar ook die quickscan wordt in de raad betrokken, maar ook bijvoorbeeld bij het Oosterpark weer, omdat dat zo in mijn hoofd zit, en u dat binnenkort ook allemaal kunt lezen, daar is de Natuurvereniging ook betrokken. Nou, we hebben daar ook een balans echt moeten zoeken, want ik zei: als we alleen maar daar de ecologische uitgangspunten hadden toegepast dan had het plan er dus toch nog weer iets meer ecologisch uitgezien. Maar het heeft toch nog wel een forse impuls gekregen, maar die worden er zeker bij betrokken. En als laatste, wat ik ook net zei, het is natuurlijk ook heel erg belangrijk dat wij intern dat participatietraject doorlopen, want al onze onderhoudsmedewerkers qua groen een beetje doordrongen raken. Maar echt ook onze aannemers die dat doen die nu volgens bestekken werken, dat die ook voldoende lering trekken uit onze uitgangspunten die we nu toch echt wel gaan aanpassen. Dus dat geldt ook voor die interne participatie, maar het geldt uiteraard voor de bewoners. Die willen wij er echt bij betrekken, dus als we in een wijk een riolering gaan aanleggen of gaan vernieuwen en er blijft ruimte over dan wordt er ook meteen gekeken: wat is daar nu mogelijk? Kijk, pas vandaag heb ik de Fietsstraat van de Lage Dijk mogen openen, en toen bleek dat er minder steen nodig was, en dat er onder die stenen geen leidingen zaten. Toen is er meteen de Groenvisie erbij gepakt: wat kunnen we daar dan nu extra groen planten? Nou, het is nu nog zwart, want het moet natuurlijk straks geplant worden, maar dan zie je meteen hoe die invloed werkt. Nou, daar ben ik best trots op dat het al zo gaat. Voorzitter.

De voorzitter: Kijk, dank u wel. Dat is nog eens een mooi betoog ook. Mijnheer Soffree, zijn daarmee uw vragen voldoende beantwoord?

De heer Soffree: Nou ja, goed. Ik denk dat ik het zo begrepen heb dat bij nieuwbouwprojecten we inderdaad ook meer gewicht aan ecologische rapportages zullen geven?

De heer Meij: Ja. Misschien nog één ding, voorzitter? Als het over bouwen gaat mag ik nog iets zeggen daarover?

De voorzitter: Mijnheer Meij, u mag dat.

De heer Meij: Want in die statuten staat ook dat we in dat natuur inclusief bouwen dat wordt nu verder uitgewerkt. Dat hebben we natuurlijk in die Groenvisie al een beetje benoemd, maar daar worden nu uitgangspunten geformuleerd, en dat wordt gesproken intern met de hele afdeling van de heer Oosterwijk, dus die gaat er ook wat van merken. Die kan niet zomaar meer een huis neerzetten. Die moet ook echt wel even kijken wat we ecologisch op dat gebied al met mekaar hopelijk afgesproken hebben eind van het jaar, begin volgend jaar.

De voorzitter: Kijk, helemaal mooi. Dank u wel. Dan wil ik nu graag het woord geven aan de heer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Ik wil uw toestemming vragen om de commissie te informeren over de motie die we voornemens zijn in te dienen.

De voorzitter: En daar moet ik toestemming voor geven? Ja, kennelijk moet dat. Ja.

De heer Rottier: Dank u wel. Nou, ik dacht aan het voorval met de heer Slaa, dus vandaar dat ik het netjes vraag.

De voorzitter: Ja, maar dat lag net even wat anders. Ik neem aan dat u even de inhoud kort van de motie met ons gaat delen zoals u die voornemens bent in te gaan dienen?

De heer Rottier: Ja, dat klopt. De motie vraagt om een onderzoek of het mogelijk is om schapen het beheer van gras te laten doen. Schapen kun je zelfs beter onderhouden dan maaimachines, omdat ze bijvoorbeeld hoekjes niet overslaan. En het is ook goed voor de biodiversiteit omdat kruiden en bloemetjes die blijven staan. Dus dat is ons voornemen, en ik zal de raadsleden op de hoogte stellen zodat degene die mee wil indienen daar ook bij kan aanhaken.

De voorzitter: Kijk, helemaal mooi. Dan had u verder nog een technisch inhoudelijke vraag voor de wethouder?

De heer Rottier: Dat is niet het geval.

De voorzitter: Dan ga ik, met uw welnemen, over...

De heer Rottier: De wethouder is op de hoogte van dit voornemen. Dat is van tevoren verteld om hem niet te overvallen.

De voorzitter: Kijk, heel netjes. Zo horen we ook met elkaar om te gaan zo nu en dan. Dan wil ik nu heel graag overgaan naar de heer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, als mijnheer Rottier nog een pilotlocatie zoekt dan mogen ze wel voor mijn deur wel beginnen. Lijkt me hartstikke mooi om die schapen te zien. Maar ik wil even reageren. De wethouder die het had over participatie en het betrekken van inwoners, en toen dacht ik toch wel even: hé, gaat dat nu om betrekken van inwoners bij het tot stand komen van projecten? Maar juist ook als het gaat bijvoorbeeld over het maaibeeld, het uitstellen, en u noemde het zelf ook al wethouder, misschien in mei niet maaien vanwege de insecten. Juist dat soort informatie is tijdens de uitvoering ook goed blijven uitleggen waarom we dat niet doen. Dat mensen zeggen: ja, er wordt hier nooit gemaaid. Nee, dat doen met een reden. Dus juist die communicatie blijft wat ons betreft ontzettend belangrijk. Ik hoop dat dat ook wel meegenomen blijft worden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kooijman. Maar mag ik nog even wat onder uw aandacht brengen, want in uw schriftelijke vragen heeft u gevraagd of de Stichting Natuurbeheer Waalbos kan worden toegevoegd. En het college had geantwoord dat het kan. U zou kunnen vragen, want dan zet ik een vraag aan u, of u de commissie voorstelt dat die participant toegevoegd gaat worden. Anders moet u weer een amendement gaan maken.

De heer Kooijman: Ja, het is een formele regel, geloof ik. Ja, graag ook wel op deze eenvoudige manier als dat mag, maar als daar mensen zijn die daar heel erg bezwaar tegen hebben dan hoor ik dat graag. En dan ga ik daar een amendement voor indienen.

De voorzitter: De ChristenUnie vraagt dus aan de commissie of men het ermee eens is dat de Stichting Natuurbeheer Waalbos kan worden toegevoegd aan de participanten. Wordt daar in de commissie dit geacht te zijn of kunnen wij dat advies aan de raad mee gaan geven? Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Is het niet het meest simpele om gewoon even in de raadsvergadering de toezegging van de wethouder te vragen zodat dat ook formeel genotuleerd is?

De voorzitter: Mijnheer Slingerland, u had mij geïnstrueerd om het zo te doen, dus nu heb ik even de hulplijn nodig.

De heer Slingerland: Ja, de raad stelt de Startnotitie vast. En daarin stelt zij vast wie de participanten zijn. Als de raad wil dat een bepaalde participant wordt meegenomen dan is het handigste voor de raad om dat gewoon vast te leggen. Natuurlijk, een toezegging van de wethouder is ook goed, maar het voorstel ligt er, de raad wil iets toevoegen en dan is het gewoon de beste manier om dat dan op deze manier te doen. En op het moment dat de commissie dit nu aan de raad adviseert dan wordt het ook netjes vastgelegd.

De voorzitter: Kijk, dank je wel. De heer Piena, ik zie u knikken, dus ik ga ervanuit dat u ermee eens bent. Ik zie geen handjes dus wij kunnen dat als advies mee gaan geven aan de commissie. Ik zag net ook nog een handje van de heer mijnheer Van Wolde van de EVR. Is dat nog aan de orde of...

De heer Van Wolde: Nee hoor, dat is ondertussen opgelost. Dank u wel.

De voorzitter: Kijk, dat is mooi. Aangezien er een motie komt moet het ter debat. En de heer Rottier had net al voorgesteld om daar 2 minuten voor de eerste termijn voor te gaan vaststellen. Is de commissie het hier mee eens, of zeg men: we hebben meer tijd nodig? Ik zie geen handjes, dus ik ga er vanuit 2 minuten eerste termijn. Ja, een half uur met een... Mijnheer Meij, u bent niet overvallen. Het gaat, denk ik, over een mooi punt. Ik mag er voor de rest geen mening over geven als voorzitter, maar ik denk dat dat u zeker zal lukken om dat uiteindelijk totaal binnen een half uur ook af te ronden. Zet ik het op een half uur. Is de commissie het daarmee eens? Ik zie geen handjes. Dan zetten we die op 30 minuten. Dank u wel, mijnheer Meij.

10. Voorbereidingskrediet grondposities

De voorzitter: Dan ga ik graag over naar agendapunt 10, voorbereidingskrediet grondposities. Het staat nu als voorstel ter vaststelling. Is de commissie het daarmee eens? De heer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ook namens de heer Rijsdijk van de Partij van de Arbeid willen we beiden graag ter debat. We zullen waarschijnlijk een motie in gaan dienen. De strekking van de motie is dat we gaan verzoeken om bij dit onderzoek van één van deze grondposities van de 28e en vastgesteld in 2019 om te kijken of één daarvan geschikt is voor tijdelijke woningbouw. Vandaar dat wij het graag ter debat willen. Ik heb denk ik aan 1, 2 minuten genoeg, maar de heer Rijsdijk heeft af en toe wat meer tijd nodig, dus ik weet niet of die misschien wat meer wil.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders, foei. De heer Rijsdijk mag dat zelf bepalen. Die kan dat ook zelf aangeven zo meteen. Dat betekent wel dat we nu alleen maar technisch inhoudelijke vragen gaan stellen. De heer Rijsdijk, ik ben net voor u opgekomen, dus zullen we zo meteen aan het eind hiervan de tijden vaststellen uiteindelijk. Ik wil graag de portefeuillehouder, de heer Oosterwijk, als eerste de gelegenheid geven om het een en ander toe te lichten. Kort, als het kan.

De heer Oosterwijk: Ja, daar ben ik ongelofelijk goed in, voorzitter.

De voorzitter: Ja, daarom.

De heer Oosterwijk: Maar niet heus. Nee, heel kort. Ik denk dat de strekking van het voorstel duidelijk is. Er wordt verzocht om een voorbereidend krediet ter beschikking te stellen zodat we kosten die we maken bij de voorbereiding van de uiteindelijke realisatie voor projecten op de grondposities uiteindelijk ook aan de grondexploitatie kunnen toekennen, punt.

De voorzitter: Ik had niet eens tijd om mijn stopwatch aan te zetten. De heer Soffree, u heeft een vraag? Technisch inhoudelijk. Het gaat ter debat.

De heer Soffree: Ja, dank u wel. Ik had één vraag, en dat is: waarom staat dat nu op de agenda terwijl de Woonvisie nog moet worden vastgesteld? Zou het eigenlijk niet andersom moeten? Wat is de urgentie?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oosterwijk, kunt u hierop antwoorden?

De heer Oosterwijk: Ja, voorzitter. Er ligt een relatie met de Woonvisie zoals ook in het stuk naar voren komt onder het motto... De Woonvisie geeft straks kaders op inhoud waar we bij de verdere uitwerking van plannenmakerij op die verschillende grondposities ons voordeel bij kunnen doen. Tegelijkertijd staat dat er ook weer los van, want die grondposities die zijn er. Die hebben wij met elkaar al eerder vastgesteld en besloten. En op het moment dat partijen zich bij ons melden, of dat wij zelf een locatie ter hand willen nemen en we gaan kosten maken willen we die niet op de exploitatie laten landen, maar uiteindelijk kunnen toerekenen aan de grondexploitaties. En dat heeft niks van invloed of we dat nu voor, tijdens of na de Woonvisie als zodanig vaststellen.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. De heer Soffree, ik zie u knikken dus ik neem aan dat het antwoord wat u betreft akkoord is? Althans voldoende is voor nu? Er zijn, zo te zien, geen handjes verder van commissieleden die vragen willen stellen, dus dan wil ik heel graag vragen hoeveel tijd denkt u nodig te hebben voor een eerste termijn? De heer Mijnders heeft al gezegd 1 à 2 minuten. De overige commissieleden, hoeveel tijd denkt u nodig te hebben? De heer Piena, VVD.

De heer Piena: Ja, voorzitter, dat is een beetje lastig in te schatten, want het hangt van de inhoud van de motie af. Maar ik confirmeer me aan de tijd die het CDA, c.q. de PvdA nodig heeft in deze.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Ja, daar sluit ik mij bij aan. Even reageren op de voorliggende (niet hoorbaar)

De voorzitter: Prima. De heer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Geldt ook voor ons. Alleen reactie op de motie, en geen eigen bijdrage verder.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Ik ga toch nog even voor de zekerheid vragen aan de heer Rijsdijk, PvdA.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Normaal mag dat niet twee mensen aan het woord bij een onderwerp ...

De voorzitter: Eigenlijk niet, nee. Maar u werd net al genoemd door de heer Mijnders, dus ik vond het wel zo terecht om u even het woord geven, kort.

De heer Rijsdijk: Nou, dat is aardig van u. 2 minuten, dat is prima voor ons.

De voorzitter: 2 minuten. Kunnen wij er dan van uitgaan dat we met 20 minuten genoeg hebben? Het is in feite alleen maar kort reageren op de motie. Ik zie wat geknik. Kunnen we ons... Ja, dan gaan wij proberen om dat binnen 20 minuten af te ronden. Dan is bij deze agendapunt 10 afgerond.

11. Ridderkerk zwerfafvalalarm

De voorzitter: Dan wil ik heel graag overgaan nu naar agendapunt 11, Ridderkerk zwerfafvalalarm. Een woord voor scrabble. Het staat nu ter vaststelling. Is daar de commissie het mee eens? De heer Rijsdijk, PvdA.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij overwegen een uitgebreide stemverklaring te doen, dus zouden hem graag ter debat willen.

De voorzitter: Zijn er meerdere fracties die ... De heer Coule, Burger op 1.

De heer Coule: Wij overwegen ook een stemverklaring, voorzitter.

De voorzitter: Prima. Dan verder geen reacties. Dan wil ik nu graag de wethouder het woord geven.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of het verstandig is, maar ik wil toch maar met een disclaimer beginnen. Verwacht nu geen wonderen van dit aanvalsplan Ridderkerk zwerfafvalalarm. Wat we in het plan voorstellen is binnen het bestaande budget - dus dat gaan we ook niet uitbreiden - willen we het gewoon beter gaan doen. We willen het flexibeler gaan doen, en we willen ook vooral ook meer focus aanbrengen om het zwerfafval te lijf te gaan. En dat gaat echt een verbetering zeker opleveren. Uiteraard gaat het natuurlijk eerst om het gedrag van mensen vooral van sommige inwoners. Ik denk dat de voorzitter wel weet. Die ziet dat heel regelmatig. Het is ons allemaal namelijk een doorn in het oog. Het is ook één van de drie grootste irritaties. We willen allemaal graag dat het er mooier en schoner uitziet. In het plan van aanpak worden 11 voorstellen genoemd. Ik ga ze niet allemaal langslopen, want u heeft het waarschijnlijk allemaal goed gelezen, maar het heeft ook veel te maken met logistiek van het ledigen van die bakken, gaat het snel genoeg? Wat zijn de hotspots? Veranderen die hotspots? Dus het heeft ook erg met monitoring te maken. Er is gemeente in Nederland, Purmerend, die in een paar jaar grote stappen heeft gezet omdat ze het heel goed hebben gemonitord, dus data verzamelen: waar gebeurt wat? En het is niet elk jaar hetzelfde. Uiteraard zomer, winter, maar toch ook elk jaar op andere plekken. Dus dat willen we ook gaan versterken. Maar ook bewustwording. We gaan echt ... Dat hebben wij ook bij verkeersveiligheid opgedaan. Wij hebben natuurlijk het punt van om op dat soort plekken gebeuren verkeersongelukken. Dat doen we nu ook met zwerfafval. We gaan echt per wijk inventariseren wat de beleving is van mensen waar het het ergst is, en dat gaan we dan combineren met de data, en dan kijken: waar zit de overlap? Dus het is ook dat bewust worden. Daar hebben we ook die data voor nodig. Het heeft te maken met educatie. We gaan weer met basisscholen die prikacties houden. Door corona was het nu niet mogelijk, maar we gaan als het straks mogelijk is een convenant sluiten met de middelbare scholen om ook te vragen of die weer mee gaan helpen. Een heel belangrijk punt, voorzitter, dat vind ik zelf eigenlijk nog het meest aansprekende - dit zijn ook allemaal zaken die echt moeten - zijn onze vrijwilligers. Dat zijn er echt honderden, en ik zie er eigenlijk steeds meer. Vaak ook oudere mensen, dus echt paren zie ik lopen met een zak en zo'n ring erin en een knijper. Dus je ziet steeds meer... We hebben het maatschappelijk tijd mee dat mensen dat ervoor over hebben om het ook zelf op te rapen, het vuil van een ander. Wat helpt is het landelijke beleid. Dat gaat echt helpen. Het is natuurlijk per 1 juli van dit jaar straks zal statiegeld op kleine flesjes, en eind volgend jaar statiegeld op blikjes. Dat zijn echt ook wel dingen die je het meest vindt. Dus in combinatie met het landelijke beleid in combinatie met zaken die hier voorgesteld worden binnen het bestaande budget, denk ik, dat we echt wel een slag slaan. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Meij. Mijnheer Coule, Burger op 1, uw handje zit nog omhoog. Is dat nog van net, of heeft u nu een vraag?

De heer Coule: Ik heb zo meteen zeker twee vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dan mag u die nu meteen stellen.

De heer Coule: O, heel fijn. Ik heb twee vragen. Het gaat erom op dit moment zijn heel veel containers nog open. Dadelijk worden ze gesloten omdat er betaald moet gaan worden. Als we kijken naar een buurgemeente zoals Rotterdam. Daar is pas in het nieuws geweest nog een heel stuk over dat een aantal wijken enorme last hebben van het plaatsen van zwerfafval door buurtgemeentes bijvoorbeeld, maar ook door mensen die minder kunnen betalen omdat die buiten de containers plaatsen. En hoe gaan we daarmee om? Hoe kunnen we daar dingen mee doen? Hoe gaan we die controles doen? Dat vooral dan. En mijn tweede vraag is. Ik woon hier vlak naast een park waar heel veel arbeidsmigranten op dit moment gezellig avonden doorbrengen, en dat is de volgende morgen altijd heel goed te herkennen. Hoe gaan wij de arbeidsmigranten aanspreken, want het overgrote deel spreekt een taal die wij hier in de raad de meeste niet zullen beheersen, denk ik. En zij beheersen de Nederlandse taal heel slecht. Gaan we daar ook iets mee doen? Dat zijn op dit moment mijn twee vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Coule. Wethouder Meij, kunt u hierop antwoorden?

De heer Meij: U noemt twee verschillende dingen. U noemt bijplaatsingen bij de containers, en u heeft het over zwerfafval. Dat zijn wel, in onze optiek, twee verschillende dingen. Wat ik net misschien nog niet genoemd heb is dat er voor het eerst eigenlijk nu een goede samenwerking is tussen de afdeling Reiniging en de NV BAR-Afvalbeheer. Wij hebben dit plan ook samen opgesteld, dus zij gaan ook meer controleren op die bijplaatsingen en dat zal met het nieuwe Afvalbeleid mogelijk - dat werd het toen niet - wat toenemen, maar dat zie ik eigenlijk nu ook al. Dus eigenlijk niet direct sociaal gedrag. Dus het is vooral daar op het gedrag. Het kost nog helemaal geen extra geld. Het is natuurlijk ook een stuk gemak of ons stuk niet sociaal gedrag, om het maar zomaar op de straat te zetten. Zwerfafval heb ik net iets over gezegd. Dat zijn twee verschillende dingen maar de NV BAR gaat echt ook hard werk maken van die bijplaatsingen, en daar zijn er controles bij nodig. Wij hebben de boa's voor. Die zijn ook de afgelopen tijd hebben die met corona natuurlijk ook andere zaken aan hun hoofd gehad, maar gaat u er maar vanuit dat dat weer gewoon intensiever op wordt gecontroleerd. Uw vraag over het park. Dat is voor mij wel even nieuw. Niet dat het in het park natuurlijk wel eens rommel ligt. U heeft het over de taalbarrière dan, zeg maar. Dat was me niet zo direct bekend dat die mensen geen Nederlands spreken, dus daar moet ik gewoon nog eens over nadenken met de ambtelijke staf over welke taal het dan gaat, maar ik denk dat wij met – hoe noem je dat – pictogrammen het ook heel duidelijk kunnen maken wat daar de bedoeling is dat je het in een bak gooit. Ook boa's zullen ook daar dan, als we het goed gaan monitoren, op die hotspots komen. En die zullen waarschijnlijk dan ook die mensen een bekeuring kunnen geven, dus dat helpt natuurlijk ook dan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Coule, ik neem aan dat uw vragen voldoende beantwoord is voor nu?

De heer Coule: Nou, ik wil nog even verdiepen over die arbeidsmigranten. Het is vooral ook de cultuur dan waar het ook een beetje op slaat uiteraard, maar het zijn bankjes die in het park staan die de volgende morgen omgeven zijn door bierblikjes en dergelijke. En dat gebeurt vaak 's avonds laat vooral in het donker ook, en ik geloof niet dat boa's 's avonds laat hier rondlopen. Dus ik denk dat wij daar ook eens aan moeten gaan denken, lijkt mij. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij, wilt u hier nog kort op reageren, of kunnen we overgaan naar de volgende?

De heer Meij: Ja. Kijk, we doen het binnen het bestaande budget. We gaan ook niet ... Kijk, je kunt het natuurlijk wat makkelijker zeggen we gaan extra boa's vragen, maar dat doen we allemaal niet. We gaan ook niet opeens natuurlijk boa's misschien 's nachts laten werken. Het maakt het ook allemaal duurder. We moeten gewoon naar het begin van zaken handelen. Ik heb het goed gehoord wat de heer Coule gezegd heeft. We gaan het gewoon intern bespreken.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan ga ik nu graag over naar de heer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik had een aantal vragen ingediend en daar netjes antwoord op gekregen, waarvoor dank. Nog een aantal vragen die nog openbleven. We lezen ook dat er ook een idee is om vrijwilligers te koppelen aan bijvoorbeeld natuurgebieden. Dat we echt vragen om een groep mensen als vrijwilligers voor het Oosterpark bijvoorbeeld te koppelen, maar er zijn ook meerdere hotspots buiten de natuurgebieden, en onze vraag was: is daar ook wel het idee om daar juist mensen aan te koppelen dat ze een bepaalde hotspot onder hun hoede nemen? Een beetje in navolging van een vraag die ik had gesteld, maar ook wat de heer Coule net ook aangaf over afval in de parken. Wij hadden vragen gesteld over het plaatsen van prullenbakken bij de in- en de uitgang van parken, en dat dat de landelijke tendens is om dat te doen dat zal best kunnen. Alleen misschien is het wel handig om juist op die plekken waar afval ontstaat doordat mensen ergens iets aan het nuttigen zijn om daar dan een prullenbak bij te plaatsen. Dat is misschien wat extra werk dat de Reinigingsdienst of Afvalbeheer dat park in moet om langs prullenbakken te gaan, maar daarmee voorkom je misschien een hoop verrommeling, dus we zouden toch wel extra aandacht voor willen vragen. En het derde punt. Zouden we ook wel graag willen dat er nog wat steviger wordt ingezet op met name de foodketens, de snackbars maar ook misschien bij een tankstation et cetera, echt die plekken daar waar aanwijsbaar is dat het afval wel uit een bepaalde winkel in de buurt komt dat daar ook echt stevig op gefocust wordt dat die mensen daar ook wat aan gaan doen. Dat lijkt ons echt ook belangrijk om daarop in te zetten. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij, wilt hier nog op reageren?

De heer Meij: Ja. Maar de heer Kooijman heeft een terecht punt. Kijk, er komt ook een coördinator op zwerfafval. Die is er nu nog niet. Het was nu toch een beetje verdeeld over verschillende mensen. Het was toch meer de uitvoering, maar je moet ook dingen coördineren met name bij die vrijwilligers wat ik net zei. Je ziet al meer mensen lopen, maar wat is nu... Het klinkt misschien vreemd, maar wat is nu gezelliger als je een keer op een mooie middag gewoon met een vast groepje in je eigen wijk – u noemt het een aantal hotspots – maar ja, in elke wijk zijn waarschijnlijk hotspots, maar dat het gecoördineerd wordt. Dat je van elkaar weet wat je doet als je met mekaar oploopt... Dat helpt ook net als dat je ook samen wandelt. Als de een niet zoveel zin heeft trekt hij die ander toch mee naar buiten. Dus dat gaan we wel proberen te regelen, maar het is natuurlijk afhankelijk van de bereidwilligheid, maar we gaan wel iemand aanstellen. Binnen zijn takenpakket krijgt hij dat erbij om daar initiatief voor te nemen. Afval in parken, u heeft het over: moet dat niet bij de bankjes? Kijk, zeg maar even de meeste Ridderkerkers, de meeste Nederlanders dus ook, die hebben soms natuurlijk iets genuttigd en denken: dat wil ik nu wel kwijt. En die wachten netjes tot ze bij een in- of een uitgang die afvalbak zien en daarin gooien. U heeft gelijk natuurlijk bij bankjes, waar dan misschien jongelui zit of – ik weet niet of dat altijd jongelui zijn – die zien geen bak en gooien dat meteen in de omgeving. Daar zijn ook, denk ik, want ik zie er de meeste foto's van. Nou, daar moeten we gewoon kijken met die hotspot. Dat is allemaal hotspot. En ook die monitoring daar moet dan overwogen worden... Dat helpt dan toch om een bak

dan neer te zetten. Maar je moet ook oppassen elke bak levert ook vaak eerst echt overlaste rommel op. Dus nogmaals het blijft natuurlijk zoeken naar balans, maar ik neem uw suggestie zeker mee. Een steviger inzetten op snackbars en tankstations. Ja, dat zijn ook eigenlijk hotspots, dus u maakt het dan een beetje concreter. Dat zullen we ook zeker meenemen. Maar op al die plekken waar je natuurlijk even die fastfood dingen kunt kopen en meteen wel blijkbaar uit je raam van je auto gooit, daar zullen we echt... Maar ook de ondernemers op aanspreken, want dat vroeg u eigenlijk. In het stuk staat ook dat binnen 25 meter een ondernemer ook aansprakelijk is eigenlijk om dat zelf op te ruimen. Daar zullen we ook hen ook op gaan aanspreken. Nou, dat zijn allemaal zaken die we dus gaan oppakken. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu graag overgaan naar de heer Rijsdijk, PvdA Ridderkerk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb zes vragen. Ik zal het even per drie doen. Ja, er wordt gezegd in het stuk dat er een 0-meting uitgevoerd zal worden, en dat wordt dan gekoppeld eigenlijk aan twee momenten dat er statiegeld wordt ingevoerd. Maar straks gaan de containers ook dicht, en de wethouder gaf al aan en dat zou het kunnen zijn dat de bijplaatsingen wat nemen. Zou dat ook geen logisch moment zijn voor een 0-meting? Dat is de eerste vraag. De tweede vraag is, in het stuk staat ook dat er gekeken gaat worden of bijplaatsingen en meldingen van zwerfafval sneller weg gehaald kunnen worden. Ja, mijn vraag is: hoe is de situatie nu en welke verbetering is op de korte termijn realiseerbaar? Wat is het doel daarbij? We willen natuurlijk allemaal het liefst zo snel mogelijk, maar dat is misschien ook niet altijd haalbaar. Dus ja, waar streven we op de korte termijn naar? En de derde vraag is, op welke termijn... Er worden heel veel maatregelen voorgesteld, er worden ook dingen onderzocht. Wanneer gaan inwoners zich... Zouden ze het verschil moeten gaan merken? Dat waren de eerste drie vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u, voorzitter. Een 0-meting. Ik denk dat u een terecht punt heeft. Die gaan we dus invoeren om te kijken via die 0-meting, per wijk, wat daar speelt, hoe mensen dat zelf ervaren. We zullen in de raad gewoon het nieuwe Afvalbeleid daar mogelijk ook in meenemen, want dan hebben we het over die bijplaatsingen, dus ik denk inderdaad... Of wat opschuiven, maar dat we dus dat eigenlijk begin volgend jaar dan mogelijk kunnen gaan doen. Op de korte termijn, hoe gaan we nu dat Afvalbakkenplan wat we hadden versnellen? Kijk, dat is de inzet. We gaan echt kijken, die monitoring, moet dan ook plaatsvinden. Die gaan we twee keer per jaar doen. Dus wat ik ook bij die disclaimer aan het begin zei: verwacht nog geen wonderen, en verwacht ook niet dat het meteen over drie maanden - stel dat u het over een aantal weken aanneemt - dat het meteen na de zomervakantie anders is. We hebben het natuurlijk echt wel nodig om die organisatie daar ook op in te laten spelen, flexibeler. Het gebeurt nu al ook met corona, dat we natuurlijk zien dat er op veel meer plekken nu meer zwerfafval ligt. Daar hebben we ook extra mensen, niet voor aangenomen, maar die hebben we op andere plekken weggehaald bij het onderhoud, wat nu natuurlijk daardoor wat achterstand oploopt, om die mensen nu in te zetten om het zwerfafval op te halen. Nou, daar gaan we kijken hoe of we dat flexibeler kunnen doen, en ook per seizoen sneller. Maar als u zegt: wanneer gaan nu het verschil zien? Dat is eigenlijk een beetje het verlengstuk van uw vraag twee. Ja, ik denk dat we – laat ik het maar even ruim nemen – omstreeks volgend jaar, dus zeg maar volgend jaar voorjaar, zou je het verschil wel moeten zien. Het is een heel pakket aan maatregelen die natuurlijk voor een deel onderzocht moet worden, een deel uitgevoerd moeten worden. Dat gaat echt niet binnen een paar maanden, maar laten we zeggen over jaar zou je toch het verschil moeten zien dat in ieder geval de gemeente onze verantwoordelijkheid met dat ledigen, die logistiek, dat we dat beter doen. Dat we ook beter die meldingen kunnen verwerken, en daar gaat ook misschien de nieuwe app bij helpen. Maar het gedrag blijft natuurlijk gewoon lastig te beïnvloeden van die

toch kleine groep die toch dat wel allemaal op de grond mietert, als ik het zo plat mag zeggen. Dus ik denk inderdaad binnen een jaar moet je rond de zomervakantie '22 moet je het verschil kunnen zien.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsdijk, PvdA. U heeft nog drie vragen?

De heer Rijsdijk: Ja, dat klopt. De beantwoording van deze vragen was helder. Dank daarvoor. De wethouder gaf ook al aan er werd ook ingezet op gedragsverandering. Wat ik mij afvroeg: welke rol gaan de afvalcoaches hier eventueel nog in spelen? En er is ook wel eens over gesproken dat de vrijwilligers die ooit het oud papier ophaalden misschien ook nog een voorlichtende rol zouden gaan vervullen, maar ik lees daarover in het plan eigenlijk niets terug. Wellicht dat de wethouder daar iets over kan zeggen? In het plan wordt ook gesproken over een actualisatie van de afvalbakken. U zei ook al iets over in relatie tot de vragen van de heer Kooijman, maar is het ook een mogelijkheid dat we daar uiteindelijk op uitkomen dat het misschien wel nodig is om het aantal afvalbakken uit te breiden? Of gaat het echt met de actualisatie om een herschikking, om een verplaatsing? En mijn laatste vraag die is... Even kijken. Ja, daar vroeg de heer Kooijman ook aandacht voor de hotspots zoals snackbars. En ik zou eigenlijk wel één willen uitlichten waar we de laatste tijd wel veel signalen over krijgen, en dat is de McDonalds. En dat hebben we zelf ook gezien dat het daar erg wel een slowstop is. Dus ik zou de wethouder daar eigenlijk willen vragen om daar dan wellicht op korte termijn al mee in gesprek te gaan. Dat waren ze, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag, terwijl u bezig was om uw vragen te formuleren dat de heer Piena graag even van de gelegenheid gebruikmaakt om een stapelende vraag gelijk mee te geven aan de heer Meij, dus mijnheer Piena, mag ik u even het woord geven?

De heer Piena: Ja, dank u wel, voorzitter. Dat Afvalbakkenplan dat intrigeert mij. We hebben in 2018 vastgesteld, en in het Afvalbakkenplan staat dat wij, of in ieder geval het college, wij in de gemeente, drie jaar bezig zijn om te inventariseren, te verplaatsen, te verwijzen en het aantal te bekijken. En nu kijk ik nu naar een aanvalsplan zwerfafval, en gaan we het nog eens een keer rustig opnieuw doen. Wat hebben we dan in die drie jaar gedaan? Daar wil ik graag een stukje uitleg over, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Wellicht kan de heer Meij dit gelijk meenemen. Wethouder Meij, mag ik u het woord geven?

De heer Meij: Ja, dank u wel. Goede suggestie van de heer Rijswijk, de afvalcoaches. Ja, dat is niet direct mijn terrein, maar die gaan wij er zeker erbij betrekken. Maar ook u noemde de groep mensen die oud papier ophaalden. Nou, we zeiden net we gaan natuurlijk eigenlijk vrijwilligers werven bij wijze van spreken. Daar gaan we ook in de Blauwkai onder andere natuurlijk oproepen voor doen wie zou dat willen, en wie kan zich dus melden bij die coördinator om dat een beetje er een wijk of een aantal straten bij elkaar. Want ik denk als iedereen een uurtje per maand dat zou doen of als veel mensen die gewoon naar het centrum lopen af en toe eens wat oppakken van de straat dat zou natuurlijk ook helpen, maar dat willen we graag wat coördineren, dus ik zal dat zeker, uw suggestie... Er wordt natuurlijk ook mee geluisterd, uiteraard door ambtelijk, maar dat willen we zeker oppakken. U zegt uitbreiden of herschikken van het Afvalbakkenplan. Ja, dat moet dus gewoon nu blijken. Op welke plekken staan ze eigenlijk min of meer overbodig, en waar moet het bij? Dus ik denk dat we pas na verloop van tijd kunnen zeggen dat er misschien afvalbakken bij moeten komen. Dat kan ik nu nog niet zien. Kijk, mijn gevoel zegt me dat het eerder toe... Nou, ik wil niet zeggen toeneemt, maar dat het op meerdere plekken is. We hebben nu gezien dat er overal mondkapjes liggen. Maar goed, het zal één van die twee zijn. Als het een herschikking is is het van lege weghalen, maar het zou net zo goed kunnen zijn dat uit al die monitoring blijkt dat je gewoon een aantal bij moet zetten. Ik vind het een hele goede, McDonalds. Nou, je moet natuurlijk laag fruit plukken. Nou, als de McDonalds zo'n plek is, en mensen ergeren zich eraan

dan is er, denk ik, ook niet meegeluisterd. Dan zullen we daar snel flexibel op kunnen reageren. U heeft het nu zelf genoemd. De vraag van de heer Piena, ook een terechte vraag. We hebben natuurlijk het Afvalbakkenplan gehad. Maar mijn antwoord is volgens mij zo dat we door het hele nieuwe Afvalbeleid gedacht hebben: we wachten eerst gewoon dat hele nieuwe structuur af. Wat betekent dat dan straks voordat wij nu allemaal gaan herschikken? Het had ook met ambtelijk... Dat is eigenlijk de belangrijkste reden. Dus er is natuurlijk wel wat gebeurt, maar eigenlijk heeft dat voor een heel groot deel stilgelegen. En we hebben gewoon gewacht tot het hele Afvalplan rond is, en we dus volgend jaar gaan starten, om dan ook te gaan kijken: hoe pakken we dat zwerfafval af. Maar ik weet niet of de heer Schut... Ik weet niet of die aanwezig is, voorzitter? Want anders zou hij dat misschien kunnen beantwoorden.

De voorzitter: De heer Schut, mag ik u het woord geven?

De heer Schut: Ja, dank u wel, voorzitter. Bedankt daarvoor. Afvalbakkenplan klopt inderdaad. Die hebben we een aantal jaren geleden opgesteld. In de tussentijd is ook een wijziging doorgevoerd in het kader van geen plasticafvalzakken meer neerzetten maar plastic met restafval. Dat betekent de triobakken die toen voorgesteld zijn dat we dat niet gaan uitvoeren. Wat de wethouder aangeeft klopt inderdaad dat er dadelijk ook een pas op de plaats hebben gemaakt met het verder uitrollen van het Afvalbakkenplan. We hebben natuurlijk vanuit drie jaar geleden tot nu redelijk beeld van welke afvalbakken intensief gebruikt worden en welke niet. Dat is eigenlijk in concept, en we gaan nu, wat de wethouder ook aangeeft, kijken in hoeverre het nieuwe Afvalbeleid, het huishoudelijk afval wordt ook op genoemd wordt, kunnen we dat ook meteen monitoren, wat dat voor effecten heeft, en wellicht het basisplan, wat uitgerold nog niet is, daarop aanpassen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat de heer Piena zijn handje nog omhoog heeft, dus die zal daarop willen reageren.

De heer Piena: Ja, en ik had ook nog een andere vraag. Misschien mag ik die er zo meteen gelijk achterstellen van u, voorzitter?

De voorzitter: U mag gelijk uw vervolgvraag erbij doen.

De heer Piena: Ja, dank u wel. Ik ben toch wel enigszins teleurgesteld in het antwoord. Er ligt een Afvalbakkenplan. Drie jaar lang is de gemeente ermee bezig, en nu wordt gesteld: ja, we hebben een deel on hold gezet, we hebben een deel afgewacht. En geen enkele informatie richting de raad daarover. Ik verbaas me daarover, en ik vind dat ook niet zo netjes. Daarbij komt dat het Afvalbakkenplan, ondanks dat er veranderingen zijn in het huishoudelijke Afvalbeleid, natuurlijk gewoon door kon gaan, want we hebben het over bakken in de openbare ruimte. En nadrukkelijk wordt het ook gezegd in dat plan, dus ik verbaas me, en ik ga me toch ook nog even over beraden wat we hiermee doen, want ik neem aan dat we dus ook minder kosten hiervoor hebben gehad, en dat het ook inzichtelijk gemaakt kan worden. Dat is even mijn opmerking hier, voorzitter, naar aanleiding van het antwoord. Het verbaast me echt. Dan wil ik nog een vraag stellen. In de motie is gevraagd om bij het opstellen van het zwerfafval aanvalsplan om daar scholen, inwoners, iedereen erbij te betrekken. Wat schetst mijn verbazing? Al deze mensen worden pas bij het uitvoeringsplan betrokken. Maar gezien het feit dat dit plan weinig vernieuwends inhoudt, wel een beetje aanzetten hier, en een beetje stukje daarbij, en ik kan me er wat bij voorstellen, verzin maar even wat nieuws, maar het was juist de bedoeling om al die mensen erbij te betrekken voor vernieuwende ideeën. Waarom zijn deze mensen niet conform de motie al betrokken bij het opstellen van het zwerfafval aanvalsplan? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij?

De heer Meij: Ja, voorzitter. Ik denk ik hoef de heer Piena toch niet te vertellen dat we natuurlijk het afgelopen jaar in een pandemie zitten en nog steeds. Dat de scholen lang dicht zijn geweest. Leerlingen nauwelijks naar school zijn geweest. Scholen alle hens aan dek hadden om daar die roosters op aan te passen. Ziekte van docenten, ziekte van leerlingen. We hebben gemeend, en ik denk toch wel terecht, dat we in die fase niet moeten aankomen om scholen te bellen die alle hens aan dek hebben om dit plan nu met ze te bespreken. We gaan straks, als die scholen weer opengaan – ze zijn nu deels open – om dat uiteraard met ze door te nemen. Want, kijk, wat voor een school natuurlijk heel goed kan werken is natuurlijk dat educatiegedeelte, maar ook misschien kunnen er ploegen weer ontstaan die zwerfafval gaan ophalen. Maar nogmaals dat kan weer straks als de maatschappij enigszins weer, bijna weer normaal is, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Piena, wilt u hier nog kort op reageren?

De heer Piena: Jazeker, voorzitter, want ik ben het daar totaal niet mee eens. A, wordt er nu alleen de scholen eruit gehaald, terwijl de motie meer behelst dan de scholen. Ook inwoners, ook verenigingen en overal lijden we onder corona, maar heel veel plannen – en ik hoef alleen maar te verwijzen naar vorige zomer – konden we erdoorheen, want er moest voortgang zijn, en toen leefden we ook in corona. En er zijn zat manieren om mensen te bereiken, en ook bij de plannen die er nu liggen, ik noem maar een Centrumring, bereiken wij ook onze inwoners, kunnen we dat ook doen. Dus ik vind dat argument een beetje misplaatst om de doodeenvoudige reden dat we die mensen allemaal wel kunnen bereiden. En ook al zouden we dat dan vinden dan was het wel zo netjes geweest om gewoon te melden waarom het niet gebeurd is. En ook dit weer heel teleurstellend. Ik vind het jammer. Het is een heel belangrijk onderwerp. Ik denk heel graag hierover met de wethouder mee, en ik denk dat iedereen dat doet, en dan valt dit gewoon tegen. Daar sluit ik het maar even mee af, voorzitter. Ik kan er niks anders van maken. Ik vind het jammer.

De voorzitter: Ik zie inmiddels diverse handjes omhooggaan. Die wou ik als eerste maar even de gelegenheid geven om wat te zeggen voordat ik u nog eventjes de gelegenheid geef, wethouder, om daar nog even op te reageren. Mijnheer Coule, u heeft uw handje nog omhoog staan of weer omhoog?

De heer Coule: Nou, ik had het omhoog staan naar aanleiding van het antwoord van de heer Schut. Daar wilde ik graag nog een vraag over stellen. Begrijp ik het goed dat de heer Schut zei dat het in kaart is gebracht welke afvalbakken wel gebruikt werden en niet gebruikt werden, maar dat het dus niet in kaart is gebracht waar eventuele bakken wel gewenst zijn omdat dat best wel hotspots zijn op dit moment waar afval gegooid wordt, maar dat dat allemaal nog niet in kaart is gebracht? Dat er alleen maar gekeken is naar welke bakken veel gebruikt worden en welke bakken niet?

De voorzitter: Wethouder Meij, mag ik mijnheer Schut gelijk het woord geven daarover? Mijnheer Schut, kunt u dat nog even kort toelichten?

De heer Schut: Ja, sorry, dat kan ik zeker. Dank u wel, voorzitter. Het is niet zo dat wij naar aanleiding van de inventarisatie van drie jaar geleden niets aangepast hebben. Er zijn bakken sowieso wel verplaatst. Er zijn ook bakken op een andere plek terecht gekomen. Een beperkt deel is weggehaald vanwege dat er minimaal gebruik van gemaakt werd. Maar dat we na de wijzigingen hebben wij dat even on hold gezet. Op dit moment zijn wij uiteraard, dat is continu aan de hand ook van de monitoring, kijken welke locaties op dit moment meer en intensiever gebruikt worden waardoor ook de bakken vergroot zullen moeten worden. Ik bedoel op het centrum zijn sowieso pakken gewijzigd in de zin van kleinere bakken naar grotere bakken, dus er is wel aan de hand van het Afvalbakkenplan uitvoering gegeven, maar niet alles zoals wij voornemens waren.

De voorzitter: Mijnheer Schut, mag ik dan even kort als wandelend vaak door de wijk aangeven dat er meerdere bakken ook vergroot zijn, dus niet alleen in het centrum zijn er op diverse plekken grotere bakken gezet, maar ook op meerdere plaatsen in de wijken. Een klein foutje misschien van de voorzitter. Die hoort dat niet te doen, maar ik vond het wel zeer terecht door het even aan te geven. De heer Rottier, mag ik u het woord geven?

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Ik kreeg daarnet de neiging tijdens de bijdrage van de heer Piena om te gaan reageren. Alleen zal ik dat niet doen, want ik kreeg het gevoel in een debat verzeild te raken. En volgens mij gaan we dat nog krijgen, dus ik zou willen oproepen om het bij technische vragen te houden.

De voorzitter: Een terechte opmerking in die zin dat er vooralsnog gesteld werd dat het ter vaststelling zou gaan, dus dan mag het over meningsvorming gaan. Er zijn in ieder geval nu twee partijen die gezegd hebben dat ze een uitgebreide stemverklaring willen, dus in die zin mocht de heer Piena een meningsvorming geven. Anders had ik hem graag gecorrigeerd. U kent mij.

De heer Rottier: Voorzitter?

De heer Piena: Voorzitter? O, sorry.

De voorzitter: De heer Rottier mag als eerste.

De heer Rottier: Ja, ik vat een uitgebreide stemverklaring altijd op als dat we dan een debat gaan voeren, dus zo had ik het opgevat.

De voorzitter: Oké. Nou, dan kunnen we daar misschien nog eens een keer een apart gesprek over voeren, want dan kan het best zijn dat ik het mis heb, maar zo ben ik opgevoed. Laat ik het even zo zeggen. Mijnheer Piena?

De heer Piena: Ja, voorzitter. Ik ben het met mijnheer Rottier eens. Op het moment dat er een uitgebreide stemverklaring aangevraagd wordt dan komt het eigenlijk ter debat. Maar nogmaals, ik heb er gewoon vragen over gesteld. Misschien een stukje gelardeerd met een teleurstelling, maar volgens mij, heb ik ook u een motie horen uitgebreid naar voren gebracht. Dus technische vragen heb ik gesteld, en ja, er zat een stukje teleurstelling bij, want we hebben het straks over een uitgebreide stemverklaring waar we eigenlijk geen uitgebreid debat gaan doen. Dus ik hoop dat me dat vergeven is, en het was ook niet bedoeld om de wethouder het moeilijk te maken, maar dit was wel even mijn punt. U heeft gelijk, ja, het gaat ter debat. Nee, het waren technische vragen.

De voorzitter: Nou, dan is dat ook gelijk de wereld uit. Maar diverse mensen hebben inderdaad de ruimte gekregen vanavond. Ik heb daar nu wel een beetje spijt van, gezien de tijd, maar vooruit. Dat kan ik alleen maar mezelf toerekenen. Wethouder Meij, wilt u nog kort wat zeggen? Of...

De heer Meij: Nee, ik heb de heer Piena gehoord. Ik vind dat hij het... Goed, maar dan ga ik inhoudelijk reageren. Ik denk dat de heer Schut het goed gezegd heeft. Er zijn inderdaad stappen gezet. We hebben het alleen niet volledig uitgevoerd, en daar is ook een reden voor gegeven. We hebben echt wel een behoorlijk forse transitie meegemaakt nu met de afvalbakken in het kader van met plastic. We hebben corona gehad. Dus hier... Het geldt voor scholen ook, maar ook op het gemeentehuis alle hens aan dek. Hier vallen natuurlijk ook mensen uit. Hier moeten ook mensen vanuit huis werken. Het is echt... Deze motie is aangenomen in

november. We hebben er nog een keer een extra slag over gemaakt dat we ook de samenwerking hebben gezocht met NV BAR anders was het misschien al een maand eerder aan de orde geweest. Dus we hebben ook juist daar nog weer een nieuwe fusie proberen te bereiken dat we dit samen gaan oppakken. Ik vind het dus eigenlijk best snel dat we hiermee komen, en dat we natuurlijk een aantal zaken, wat de heer Piena zegt van scholen, dat gaan we echt allemaal doen, maar dan op het tijdstip dat ze daar weer open voor staan, en dat er ook gewoon leerlingen zijn die met ons mee kunnen denken. Tuurlijk, je kunt met beeld alles doen, maar dit is een kwestie van mekaar goed inspireren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan concludeer ik dat alle vragen zijn gesteld. Er waren twee tot drie partijen die een uitgebreide stemverklaring wilden doen. Zijn daar nog toevoegingen? Mijnheer Rottier, SGP.

De heer Rottier: Bij dat groepje gaat de SGP zich dan ook aansluiten.

De voorzitter: Kijk. Helemaal mooi. Dank u wel. De heer Ouwens, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Ouwens: Ja, bij dat groepje, voorzitter, gaat Leefbaar zich ook aansluiten. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik kan niet achterblijven.

De voorzitter: Eigenlijk niet, hé?

Mevrouw Van Nes-de Man: Langer dan 1 minuut, hé?

De voorzitter: Ja, u blijft niet elke keer ruimte krijgen. Hebben we aan een kwartier genoeg? Ik zie wat geknik. We houden het op 15 minuten, dus beperkt u graag in uw uitgebreide stemverklaring. Dan wil ik de heer Schut bedanken voor zijn inzet.

12. Regionale Nota Bodembeheer

De voorzitter: Dan ga ik nu graag over naar agendapunt 12, Regionale Nota Bodembeheer. Het voorstel is om het ter vaststelling te laten gaan. Is de commissie het daarmee eens? Mevrouw Dirks, GroenLinks?

Mevrouw Dirks: Ja, aan de hand van de antwoorden van onze schriftelijke vragen, en dan vooral vraag 3 willen wij graag een motie indienen hierbij, dus dan lijkt het mij dat het naar een debat gaat.

De voorzitter: Ja, dan gaat het ter debat. Dus dat betekent dat we nu alleen maar technisch inhoudelijke feitelijke vragen mogen gaan stellen. Kan ik de portefeuillehouder wethouder Japenga uitnodigen om een korte toelichting te geven?

De heer Japenga: Ja, voorzitter, dat ga ik doen. Deze Nota regelt het hergebruik van grond binnen Ridderkerk en Barendrecht op een verantwoorde manier. In de Nota stond een verkeerde verwijzing, en verder hebben we een aantal zaken geactualiseerd. In deze Nota is dat ook hersteld, de verkeerde verwijzing, waardoor het weer helemaal goed is voor de komende jaren. Er zijn ook een aantal fracties geweest die vragen hebben gesteld waarop ook antwoord is gekomen. Dat was het dan maar even, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is nu het woord aan de commissie. Zijn er commissieleden die vragen willen stellen? Dan zie ik graag het handje. Mijnheer Soffree, PvdA Ridderkerk.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Ik heb slechts één vraag. Ik ben niet zo bekend met dit onderwerp. Het lijkt mij best wel lastig om goede controles uit te voeren op de uitvoering van de beheersregels. En ik vraag me af of in de praktijk het lukt om die regels goed te controleren of dat er toch al nog wel wat gesjoemeld wordt? Is daar enig inzicht in te krijgen?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, ik geef een eerste reactie, en ik vraag aan de heer Kazen nog wat aan te vullen. Kijk, we hebben niet voor niks zo'n Nota gemaakt met regels en voorwaarden. En we zien ook dat als het waar nodig is om te actualiseren of om zaken die we zelf niet op orde hebben te herstellen, om dat ook te doen, ook bij deze. Maar naar de uitvoering toe zou ik de heer Kazen wel even het woord willen geven via de voorzitter om dat nog wat nader toe te lichten.

De voorzitter: Dan gaan we heel graag de heer Kazen het woord geven.

De heer Kazen: Dank u wel, voorzitter. En goedenavond. We hebben daar wel een systeem voor. In principe moet elke partij die toegepast wordt, dus de partijen grond die ergens geplaatst wordt moet gemeld worden via een landelijk meldsysteem. Die meldingen komen bij het bevoegd gezag terecht, en dat is in ons geval de Milieudienst Rijnmond. Dus die toetst voor ons deze meldingen, en daar hebben wij ook budget voor vrijgemaakt in de werkplannen die we hebben met de DCMR. Daarnaast zit daar het budget in de werkplannen voor het toezicht en eventueel de handhaving op die meldingen, dus de meldingen worden getoetst en daarnaast zijn er uren beschikbaar om in het veld ook te kijken of dat wat gemeld is ook klopt met wat er op het papier aangereikt is. Ja, dat is wat selectief naar buiten toe natuurlijk om te kijken waar wat gecontroleerd wordt, maar daar zijn wel uren voor beschikbaar.

De voorzitter: Mijnheer Soffree, is daarmee uw vraag beantwoord?

De heer Soffree: Nou ja, goed. Dit begrijp ik dat het zo werkt. Dat kan ik zelf ook wel verzinnen. Maar mijn vraag gaat er meer om: zijn er ook grondverplaatsingen die niet gemeld worden, en hoe monitor je dat, hoe krijg je dat in beeld, hoe controleer je dat?

De voorzitter: Mijnheer Kazen?

De heer Kazen: Ja, die is er ook inderdaad. We hebben natuurlijk zelf toezichthouders buiten rondlopen, dus de bouwinspecteurs. Dat zijn eigenlijk ook wat extra ogen in het veld. Die letten ook al op dit soort bodemzaken. En we hebben ook afspraken met DCMR om niet alleen bij meldingen zelf te gaan kijken, maar ook frequent in het gebied rond te rijden. En vaak zie je ook dat de meldingen, bedrijven die melden dat het wel vaak akkoord is. Dat het klopt ook met de meldingen die gedaan zijn. Maar juist die controles in het veld kunnen er ook voor zorgen dat je zaken eruit pikt of toepassingen opmerkt die niet gemeld zijn, en daarop in te zetten. Nu moet ik zeggen dat op zich dat wel meevalt. Dus je ziet toch wel dat er best wel veel gemeld wordt, en dat het zeker bij aannemers ook in ieder geval landelijk ook werken, dat het algemeen bekend is. Het is ook bij elke gemeente natuurlijk een verplichting. Maar ja, er zijn ook recent wat tv-programma's geweest waaruit blijkt dat er geld in zit natuurlijk, dat het gewoon een handel is, dus dat je extra alert moet zijn op dit soort dingen.

De voorzitter: Mijnheer Soffree, ik neem aan dat uw vraag hiermee voldoende beantwoord is?

De heer Soffree: Dank u wel, ja.

De voorzitter: Sorry, wat zegt u?

De heer Soffree: Dank u wel.

De voorzitter: Oké, prima. Is er verder nog een commissielid die vragen wil stellen? Mevrouw Dirks.

Mevrouw Dirks: Ja, dank u wel. Nog terugkomend op die vraag 3 die we schriftelijk hadden ingediend. Af en toe wordt er een kwaliteitscheck na een project ook uitgevoerd. Wanneer wordt dit precies aangevraagd? Bij welk soort (niet hoorbaar) ?

De voorzitter: Wethouder Japenga, wilt u zelf die vraag beantwoorden of zal ik de heer Kazen het woord geven? Mijnheer Kazen.

De heer Kazen: Gelijk door. Ja, dank u wel. De toetsing achteraf, dus bodemonderzoek achteraf, vindt vooral plaats bij bedrijfsmatige activiteiten. Dus als een bedrijf zich ergens vestigt dan wordt gevraagd om een 0-situatieonderzoek. Op dat moment weet je wat de bodemkwaliteit is voordat hij met zijn activiteiten aan de slag gaat. En beëindigd een bedrijf zijn activiteiten dan vragen wij een eindsituatie-onderzoek, en als we zien dat, in de vergelijking tussen die twee onderzoeken, blijkt dat er verontreiniging is ontstaan dan wordt een bedrijf gemaand om die verontreiniging op te ruimen.

De voorzitter: Mevrouw Dirks, is daarmee de vragen voldoende beantwoord?

Mevrouw Dirks: Nog heel even stapelend daarop. Wordt dit dan vooral toegepast bij projecten in industrie-, of woon- of natuurgebied?

De heer Kazen: Eigenlijk is de locatie waar zo'n bedrijf zich vestigt daar niet van afhankelijk. Het gaat er met name om of zo'n bedrijf dan ook bodembedreigende activiteiten ontplooit. Heeft een bedrijf bijvoorbeeld een ondergrondse of bovengrondse olietank in gebruik, is er een plek waar ze bestrijdingsmiddelen gebruiken, dat soort aspecten. Dan is er onderzoek nodig. En heeft een bedrijf activiteiten die eigenlijk geen bedreiging zijn voor de bodem dan blijft dat achterwege, maar dat is niet locatieafhankelijk.

De voorzitter: Mevrouw Dirks, is het nu voldoende?

Mevrouw Dirks: Ja. Als een bedrijf bodemkwaliteit gaat verontreinigen dan lijkt het me dat je het meer in het industriegebied ziet aangezien wonen en natuur in ieder geval schoon moet blijven. Ik hoop dat mijnheer Kazen dat kan bevestigen?

De voorzitter: Mijnheer Kazen?

De heer Kazen: Ja, dank u wel. Dat kan. De meeste grotere bedrijven zitten natuurlijk rond een bedrijventerrein, maar ook een agrariër is in dit geval een bedrijf. Een agrariër kan, zeker vroeger dan werken met bestrijdingsmiddelen natuurlijk, en die opereert vooral in het landelijk gedeelte van onze gemeente, dus in die zin zal het ook al in verschillende functies terug kunnen komen.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Dirks: Oké, duidelijk. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, prima. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, omdat we toch hier ook voor technische vragen zitten. Ik vond het een interessant onderwerp net, en ik bedacht me even, bij 'bedrijfsbeëindiging' staat in de beantwoording. Er wordt een eindsituatieonderzoek verlangd, maar ik kan me voorstellen dat als (niet hoorbaar) gaan verhuizen dat (niet hoorbaar) maar ik heb zo iets als bedrijven failliet gaan?.

De voorzitter: Mijnheer Japenga, zal ik dat gelijk doorpassen naar mijnheer Kazen? Mijnheer Kazen.

De heer Kazen: Als een bedrijf failliet gaat dan gaat het via de curator lopen. En we hebben wel in het verleden een aantal situaties gehad dat je ziet dat er dan heel moeilijk is om kosten te kunnen verhalen mocht er een bodemverontreiniging zijn. Op dit moment loopt er ook wel een proefzaak waar DCMR onze belangen behartigt om te kijken of dat dit onderwerp hoger op de lijst van de curator kan komen. Maar ja, er zijn natuurlijk ook de belastingdienst staat dan op de stoep, een Eneco, Stedin, en die gaan toch vaak voor. Maar ja, er wordt wel getracht om dat hoger op de agenda te krijgen waardoor dus ook die kosten makkelijker verhaald kunnen worden. En ja, loopt het echt uit de hand met kosten dan is er soms ook nog wel een vangnet vanuit de provincie, maar het liefst hebben we dat natuurlijk voor het faillissement in beeld en anders via de curator met dat faillissement.

De heer Kooijman: Ja hoor, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijmans, is daarmee uw vraag voldoende beantwoord? Er zijn zo te zien voor de rest geen handjes, dus ik ga ervanuit dat de commissie geen vragen meer heeft. Er werd net een motie aangekondigd. Hoeveel tijd denken wij dat wij dit voor dit onderwerp nodig gaan hebben in de raad? Mijnheer Mijnders, CDA Ridderkerk?

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. 1 minuut om te reageren op de motie. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ros, GroenLinks?

De heer Ros: Dank u, voorzitter. Ja, een paar minuten. 2 minuutjes of zo om de motie even te duiden. Dat lijkt mij voldoende.

De voorzitter: Zijn er andere commissieleden die langer nodig denken te hebben dan 1 à 2 minuten? Nee. Dan zouden we in principe weer voor 15 minuten kunnen gaan? Ik zie mijnheer Rottier knikken, dus dan moet het lukken. Dan ga ik nu...

De heer Kooijman: Voorzitter, het hangt natuurlijk sterk afhankelijk van de inhoud van de motie, maar dat is nu gissen, dus ...

De voorzitter: Ja, maar volgens mij zijn wij taalkundig allemaal heel goed onderlegd en kunnen we dat dan vast in korte bewoordingen helder uiteenzetten, want anders krijgen we hele lange raden als ik al deze tijden bij mekaar op ga tellen. Ik probeer jullie ook een beetje te beschermen.

De heer Kooijman: Ik ga u eraan houden, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Als u hulp nodig heeft dan roept u maar.

13. Zienswijze begroting 2022 Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

De voorzitter: Dan ga ik nu graag over naar agendapunt 13, zienswijze begroting 2022 Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het voorstel is om het ter vaststelling te doen. Is de commissie het hiermee eens? Nou, dat gaat nu in één keer goed, dus dan betekent dat dat ik graag wethouder Meij het woord wil geven en dat het ter vaststelling gaat. Dus we kunnen aan meningsvorming doen, maar ik wil jullie ook graag een beetje attenderen op de tijd. Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja, dank u wel, voorzitter. Er ligt inderdaad een zienswijze voor voor de ontwerpbegroting 2022 van NRIJ. We zijn ons aan het voorbereiden op de uittreding van de provincie Zuid-Holland en Rotterdam, en voor de provincie betekent het volgend jaar al bijna € 90.000 minder. Dus dat houdt in dat we in 2025 moeten uitkomen op een besparing van 20%, dus we dekken het voor 25% per jaar. Dat geld is opgenomen in die ontwerpbegroting. Alleen pas nu wordt heel zorgvuldig gekeken wat dat nu precies inhoudt, waar kunnen we besparen op dat onderhoud? En dat voorstel zal, denk ik, in het najaar is de bedoeling dat dat besproken wordt met het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur en ook met Staatsbosbeheer. Maar zo zijn wij ons in de komende vier jaar aan het voorbereiden op die mogelijke uitbreiding. En tegelijkertijd krijgen we ook steeds meer signalen, dat is wel positief mede door corona, dat iedereen ziet dat die buitenruimte zo belangrijk is. Dat we signalen krijgen, maar goed, dat kan je nooit hard maken natuurlijk, dat zeker de provincie toch weer aan het nadenken is of het wel verstandig is om die financiële bijdrage dan helemaal te stoppen. Dat hopen we uiteraard dat ze daar wat verder over nadenken. Dat geldt ook voor Rotterdam. We gaan ook het gesprek met Rotterdam aan, met wethouder Wijbenga die daar de scepter zwaait over dit punt, om toch te kijken of Rotterdam toch ook niet na '25 ... Het is niet definitief. Met andere woorden we zijn ons aan het voorbereiden op het sombere scenario, maar we hopen toch dat het mee gaat vallen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Meij. Dat is nu het woord aan de commissie. Is er nog een lid uit de commissie die een vraag heeft of nog even wat wil meegeven aan de wethouder? Mijnheer Rottier, SGP. Graag even uw microfoontje aan, dan kunnen wij meeluisteren.

De heer Rottier: Sorry, voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste vraag gaat over het voorblad van het conceptprogramma, en daar lees ik dat het bestuur voorgesteld wordt om in te stemmen dat de provincie Zuid-Holland een bijdrage levert van maar liefst 326 miljoen. Mijn vraag is of dat bedrag klopt? Ik heb het gevoel dat het een beetje aan de ruime kant is. En mijn tweede vraag betreft het voorbereiden op de toekomst. Misschien kan de wethouder daar nog procesmatig een iets verdere doorkijk in geven, want ik heb het gevoel dat ik eigenlijk elk jaar hoor dat we ons daarop voorbereiden en daar besluiten over nemen, maar dat is ongeveer elk jaar hetzelfde dat verhaal. Dus ik krijg het gevoel dat er uiteindelijk in 2024 dan misschien een besluit genomen wordt, en ik zou dat graag eerder willen zien. Dus kan de wethouder daar wat houvast aan geven?

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij, kan ik u het woord geven?

De heer Meij: Ja. Ik laat even uitzoeken hoe het met het bedrag zit wat u noemt. Dat heb ik even niet apparaat. Dat krijgt u dan schriftelijk te horen. We zijn ons aan het voorbereiden op de toekomst. Ik vind het

jammer dat u zegt: dat hoor ik al jaren. Volgens mij zijn wij daar heel hard mee bezig, want dat ben ik misschien net even vergeten te zeggen, er is echt een ontzettende professionaliseringsslag gemaakt in de NRIJ. We hebben natuurlijk een eigen secretaris gekregen. Staatsbosbeheer weet nu veel beter, de aannemer zeg maar, wat de verantwoordelijkheden zijn. Die zijn van een algemeen beheers beleid gegaan naar een dienstcatalogus, zeg maar, dus we kunnen veel beter sturen op de kosten ook qua beheer. Dus we zitten gewoon helemaal op schema. De 5% volgend jaar zit in de begroting. En wat we nu nog wel moeten uitvogelen met elkaar, op onze groep die daarvoor aangesteld is in het voorjaar en die gaat het najaar rapporteren, welke maatregelen dat dan precies behelzen. Dus het geld is uit de begroting gehaald, die 5%. Alleen wat we daarvoor gaan besparen dat gaan we natuurlijk met elkaar bespreken. Dus er wordt juist heel hard gewerkt, en we gaan echt die doelstelling halen. En we hopen uiteraard dat die signalen eerder op groen komen. Dan kan je altijd nog gaan vieren, maar de hele lijn is gewoon dat we in '25 uitkomen op die besparing van 20%.

De voorzitter: Mijnheer Rottier, zijn uw vragen daarmee voldoende beantwoord?

De heer Rottier: De vragen zijn voldoende beantwoord. Een antwoord krijg ik dan nog. En als ik de indruk gewekt hebt, over professionaliteit iets gezegd te hebben, dan wil ik dat direct wegnemen. Want ik ben ervan overtuigd dat er professioneel wordt gewerkt. Alleen heb ik gezien, bij de vorige ronde toen Rotterdam en de provincie het voornemen hadden om de bijdrage te verminderen toen zag ik dat ook jaar op jaar opschuiven. En werd uiteindelijk het politieke besluit vlak van tevoren genomen. Het zou fijn zijn als het nu wat ruimer in de tijd zit, zodat we dat niet elk jaar opnieuw hoeven te bespreken. Dat was de reden van mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb inmiddels gezien dat mijnheer Slingerland ook zijn handje op heeft gestoken. Mijnheer Soffree, ik heb ook gezien dat uw hand omhoog staat, zeg maar... Mijnheer Slingerland is mijn secondant, en ik neem aan dat als hij zijn handje opsteekt dat ik hem dan echt even voorrang ga geven. Dus mijnheer Slingerland?

De heer Slingerland: Ja, ik wilde graag mogelijk wat werk besparen aan de wethouder en ambtenaar. Als mijnheer Rottier op het voorblad van het stuk kijkt naar de paragraaf 5, de financiële paragraaf, dan staat daar het bedrag van de provincie en inderdaad met iets minder cijfers. Dus ik geloof niet dat dat dan verder uitgezocht hoeft te worden. Dus blijkbaar in het beslistpunt zijn een paar extra cijfers toegevoegd, maar dat is in die financiële paragraaf staat een goed cijfer.

De voorzitter: Mijnheer Rottier?

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Natuurlijk heb ik dat ook wel gelezen, maar het verbaast mij eigenlijk dat in dit soort stukken die door zoveel handen gaan dat in zo'n ontwerpbesluit zulke informatie staat. En dit is deze ronde van alle begrotingen niet de enige organisatie waar het gebeurt, dus ik zou willen vragen of er misschien aandacht voor kan zijn, als deze stukken uitgestuurd worden, dat dit soort foutjes eruit wordt gehaald. Want dan hoeven wij niet tabellen te controleren en dit soort zaken met een loep te lezen.

De voorzitter: Een terechte opmerking, denk ik, maar u bent het ermee eens dat mijnheer Slingerland voor nu even de oplossingen heeft geboden dat het niet apart nog weer toegezonden hoeft te worden?

De heer Rottier: Het antwoord is voldoende, en de oproep waarschijnlijk ook.

De voorzitter: De oproep is ook opgenomen, dus wat dat betreft kan men dat eventueel nog terugluisteren. Mijnheer Soffree, u had nog een vraag?

De heer Soffree: Ja, ik heb niet zozeer een vraag als wel een opmerking. Ja, ik ben heel blij te horen dat er een heroverweging komt bij de provincie en de gemeente Rotterdam, want het is gewoon uitermate belangrijk dat het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde goed kan functioneren. Daar hebben wij als samenleving alle baat bij, dus ik hoop dat dat tot een goed einde kan getrokken worden.

De voorzitter: Ja, prima. Ik denk dat mijnheer Meij daar waarschijnlijk niks meer aan heeft toe te voegen?

De heer Meij: Nou, misschien één punt. Want ik hoorde zeggen 'heroverweging. Ik heb alleen gezegd: we hebben nu het gevoel dat. Dus mijnheer Soffree maakt het 100% zo: het is gebeurd. Het is meer een indicatie, daar kunnen we natuurlijk nog niet echt van eten. Daar moeten we natuurlijk gewoon afwachten hoe die ontwikkeling verder doorzet, maar we hebben een klein beetje een positief gevoel dat het mogelijk mee gaat vallen.

De voorzitter: Het is helder. Dank u wel, mijnheer Meij. Dan blijft de commissie van mening dat het ter vaststelling kan? Ik zie geen handjes, en dan stel ik nu vast dat het ter vaststelling gaat.

14. Mededelingen Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan ben ik verheugd dat we over kunnen gaan naar agendapunt 14, mededelingen Gemeenschappelijke Regelingen. Er zijn nog twee wethouders aanwezig. Hebben jullie nog mededelingen te doen? Kan ik iemand het woord geven? Nee, niet dus. Is er vanuit de Vervoersautoriteit, MRDH, nog wat te melden? Dat dacht ik ook niet dat dat zo was, dus... Is er vanuit het Natuur- en Recreatieschap nog wat te melden? Ook niet.

15. Mededelingen college

De voorzitter: Heeft het college nog mededelingen te doen? Ook niet. Nou, dan ga ik over...

De heer Meij: Voorzitter, één punt misschien. Ik heb het net al bij de Visie op ecologie al gezegd. Naar alle waarschijnlijkheid wordt de Visie op water en de Visie op ecologie staat nu in het laatste kwartaal 2021, maar waarschijnlijk wordt het het eerste kwartaal januari, februari '22, omdat het gewoon... Ja.

De voorzitter: Het is een (niet hoorbaar). Ik snap de opmerking. Dank u wel.

16. Rondvraag leden

De voorzitter: Dan ga ik graag over naar agendapunt 16, rondvraag leden. Zijn er leden die wat voor de rondvraag hebben? Dan zie ik graag een handje. Ik zie geen handjes. Dan wil ik eenieder ontzettend bedanken voor deze uitgebreide commissie, voor de goede inzet, en ik wens jullie allemaal welterusten. Volgens mij hoeft niemand meer ...

Mevrouw Van Nes-de Man: Voorzitter?

De voorzitter: O, pardon. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Volgens mij stopt het niet bij agendapunt 14, want ik wil graag een raadsinformatiebrief agenderen.

De heer Rottier: Ik heb 20 agendapunten.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, precies.

De voorzitter: O, verdikkeme. Het wordt laat voor mij. Goed zo. Ik wou al lekker naar bed, maar dat gaat dus niet gebeuren.

17. Stand van zaken Regionale Energiestrategie

De voorzitter: Nou, agendapunt 17, stand van zaken Regionale Energiestrategie. Mijnheer Rottier, wilt u als eerste nog even het woord? Even graag uw microfoon aan.

De heer Rottier: Het is meer een grapje, maar misschien kunnen wij er wel naar streven om de vergadering vandaag te beëindigen.

De voorzitter: Dat moet lukken, denk ik. Stand Regionale Energiestrategie, is daar nog een mededelingen over te doen?

De heer ...: Nee hoor, voorzitter.

De voorzitter: Er is geen mededeling te doen.

18. Ter kennisneming: raadsinformatiebrieven

De voorzitter: Agendapunt 18, raadsinformatiebrieven. Ik zie mevrouw Van Nes-de Man. U wilt gelijk reageren? Daarom wist u het natuurlijk ook zo goed.

Mevrouw Van Nes-de Man: Daarom ben ik nog wakker.

De voorzitter: Kijk.

Mevrouw Van Nes-de Man: ... ook al ingedommeld. Ik wil graag een gespreksnotitie maken over de raadsinformatiebrieven, stimuleringsregeling verkeersveiligheidsmaatregelen.

De voorzitter: Oké, als u het dinsdag 25 mei inlevert dan kan het mee voor de commissie 10 juni, en anders wordt het 16 augustus voor de commissie van 2 september.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik streef naar 25 mei.

De voorzitter: Heel veel succes. We gaan het zien.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja...

De voorzitter: Ja, het is positief bedoeld, hé, succes wensen?

Mevrouw Van Nes-de Man: Het wordt slecht weer volgende week, dus.

De voorzitter: Ja, daarom. Alle tijd. Zijn er nog andere raadsinformatiebrieven die geagendeerd moeten worden? Nee.

19. Ter afdoening: motie Verbeteren Visstand

De voorzitter: Dan ga ik graag over naar agendapunt 19. Is de motie Verbeteren Visstand afgedaan? Niemand? Mijnheer Soffree?

De heer Soffree: Ja, ik wachtte even op mijnheer Slaa, maar... Dat is de hoofdindiener, zal ik maar zeggen. Ik ben mede-indiener, en de motie is afgedaan.

De voorzitter: Prima. Dan laten we dat zo staan.

20. Ter afdoening: raadstoezegging

De voorzitter: Agendapunt 20 ter afdoening een raadstoezegging is de toezegging 1949-broze-gasleidingen afgedaan? Mijnheer Rottier?

De heer Rottier: Voorzitter, wat de SGP-fractie betreft is dat afgedaan, en wil ik de toezegging vragen of de raad geïnformeerd kan worden als die gasleidingen die vervangen gaan worden als dat ook daadwerkelijk gebeurd is.

De voorzitter: Nu heb ik niet even helder op mijn netvlies staan of dat valt onder een van de twee aanwezige wethouders. Mijnheer Meij, kunt u daar uitsluitsel over geven toevallig, per ongeluk?

De heer Meij: Ik kan alleen maar zeggen dat ik er niet van ben, maar...

De voorzitter: Ja, dat dacht ik al, maar ik hoop dat u mij ging redden. Zou u het anders mee kunnen nemen, de opmerking?

De heer Meij: Ja, ik ga het bespreken. Ja.

De voorzitter: Mijnheer Rottier, is dat voor u afdoende voor nu?

De heer Rottier: Uitstekend.

De voorzitter: Helemaal mooi.

Sluiting

De voorzitter: Dan heb ik nu wel agendapunt 20 gehad, en is het gelukt om het advies van mijnheer Rottier op te volgen om het voor 12 uur te beëindigen deze vergadering. Mag ik dan nu wel iedereen welterusten wensen? Wel thuis hoeft niet. Althans, een enkeling. Er moet nog een enkeling een mooie wandeling maken naar huis, maar graag tot de volgende keer, en bedankt voor jullie inzet.